

Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, 2021, kenmerk..... , houdende regels inzake het tijdelijk verlenen van subsidies voor het saneren van historische en ernstige verontreiniging van de bodem van bedrijfsterreinen (Tijdelijke regeling subsidie bodemsanering ernstige historische verontreiniging bedrijfsterreinen)

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Gelet op de artikelen 2, eerste lid, 4, eerste lid, onderdelen a tot en met c, e tot en met h en k, 8, eerste lid, 10, tweede lid, 13, 15, vijfde lid, 21, 22, tweede lid, 23, derde en vijfde lid, en 24, derde lid, van het Kaderbesluit subsidies I en M;

Besluit:

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

bedrijfsterrein: een perceel als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Kadasterwet waarop bedrijfsactiviteiten worden verricht door een onderneming in de zin van de Wet op de inkomstenbelasting 2001 of de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, niet behorend tot de landbouwsector, zoals opgenomen in de Richtsnoeren van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en bosbouwsector en in plattelandsgebieden van 1 juli 2014 (PbEU 2014, C 204) dan wel overeenkomstig daarvoor in de plaats tredende regelgeving;

grondwatersanering: grondwatersanering als bedoeld in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving;

minister: de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

netto saneringskosten: de in de artikelen 9, eerste lid, onderdeel f, 17, eerste lid, onderdeel d, 18, derde lid, onderdeel a, en 25, eerste lid, bedoelde saneringskosten verminderd met de omzetbelasting;

maatwerkvoorschriften: maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet;

omgevingsplan: omgevingsplan als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet;

omgevingsvergunning: omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1 of 5.4 van de Omgevingswet;

omgevingsverordening: omgevingsverordening als bedoeld in artikel 2.6 van de Omgevingswet;

richtsnoeren: Richtsnoeren staatssteun ten behoeve van milieubescherming en energie 2014–2020 (PbEU 2014, C 200/01);

subsidiabele saneringskosten: de werkelijk gemaakte kosten voor een sanering voor zover het de kosten betreft die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de sanering.

Artikel 2 Ernstige verontreiniging

1. Onder ernstige verontreiniging wordt in deze regeling verstaan:

a. een zodanige verontreiniging waarbij voor ten minste één stof de gemiddelde gemeten concentratie, gemeten in minimaal 25 kubieke meter bodemvolume, hoger is dan de interventiewaarde bodemkwaliteit, zoals opgenomen in bijlage IIA bij het Besluit activiteiten leefomgeving; of

b. indien het grondwater betreft voor ten minste één stof de gemiddelde gemeten concentratie, gemeten in ten minste 100 kubieke meter poriënverzadigde bodemvolume, hoger is dan de signaleringsparameter grondwatersanering, zoals opgenomen in bijlage Vd bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

2. In afwijking van het eerste lid is voor een bodemverontreiniging met asbest het volumecriterium voor het vaststellen van de ernst van de verontreiniging niet van toepassing.

Artikel 3 Saneren

Onder saneren wordt in deze regeling verstaan:

a. het beperken of ongedaan maken van de blootstelling aan de ernstige verontreiniging van de bodem of het beperken of ongedaan maken van de ernstige verontreiniging van de bodem;

b. het graven in een bodem die ernstig verontreinigd is met uitzondering van het tijdelijk uitnemen van grond als bedoeld in bijlage I, deel A, bij het Besluit activiteiten leefomgeving; of

c. het saneren van grondwater.

Artikel 4 Reikwijdte

Deze regeling is niet van toepassing op het saneren van bedrijfsterreinen die vallen onder een situatie als bedoeld in artikel 3.1 van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet.

Artikel 5 Doel

Deze regeling heeft tot doel het stimuleren van het saneren van bedrijfsterreinen.

Artikel 6 Subsidieplafond

1. Het subsidieplafond voor deze regeling bedraagt € 21.000.000,-.
2. De verdeling van het beschikbare bedrag vindt plaats op volgorde van binnenkomst van de aanvragen.
3. Een subsidie die wordt verleend ten laste van een begroting die nog niet is goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde van artikel 4:34 van de Algemene wet bestuursrecht.

Hoofdstuk 2 Subsidie voor eigenaren en erfpachters bedrijfsterrein

Artikel 7 Subsidie voor eigenaren en erfpachters

De minister kan op aanvraag de eigenaar of, indien op het bedrijfsterrein een recht van erfpacht rust, de erfpachter van een bedrijfsterrein een subsidie verstrekken voor het saneren van ernstige verontreiniging van een bedrijfsterrein.

Artikel 8 Subsidievoorwaarden

1. Om voor subsidie in aanmerking te komen, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
 - a. door de minister is vastgesteld dat, en voor welk deel, de verontreiniging op of in de bodem van het bedrijfsterrein voor 1 januari 1975, is veroorzaakt;
 - b. de eigendom onderscheidenlijk de erfpacht is voor 1 januari 1995 verworven;
 - c. de aanmelding, bedoeld in artikel 12, eerste lid, van het Besluit financiële bepalingen bodemsanering zoals dat luidde voor de datum van inwerkingtreding van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet, heeft plaatsgevonden voor 1 januari 2008, en voldoet aan de daaraan gestelde regels;
 - d. de gegevens, bedoeld in de artikelen 4.1225, tweede lid, 4.1226, eerste lid, 4.1236, tweede lid, dan wel 4.1237, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, indien het een bodem met een kwaliteit boven een interventiewaarde als bedoeld in bijlage IIA bij dat besluit betreft, alsmede de voor de sanering gestelde maatwerkvoorschriften, dan wel indien het een grondwatersanering betreft, de voor die sanering gestelde regels in een omgevingsverordening of omgevingsplan en gestelde vergunningvoorschriften of maatwerkvoorschriften zijn uiterlijk op 31 december 2023 aan de minister verstrekt. Indien deze gegevens reeds zijn verstrekt ingevolge het Besluit activiteiten leefomgeving kan worden volstaan met een verwijzing naar die verstrekte gegevens, mits die gegevens nog actueel zijn.
2. De ouderdom van de bodemverontreiniging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, wordt bepaald volgens het protocol dat is opgenomen in bijlage 1 bij deze regeling. Het in dat protocol opgenomen formulier wordt door het bestuursorgaan waaraan op grond van artikel 6a Kaderwet subsidies I en M de uitvoering van deze regeling is gedelegeerd en de eigenaar of erfpachter die in aanmerking wil komen voor de subsidie ingevuld en ondertekend.
3. De subsidie voor het saneren van een bedrijfsterrein kan, onder de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, c en d, en het tweede lid, worden verleend aan de opvolgend eigenaar respectievelijk erfpachter van een bedrijfsterrein indien:
 - a. de gegevens, bedoeld in artikel 9, eerste lid, van eerdere overdrachten worden verstrekt; en
 - b. de eigendom of erfpacht van een bedrijfsterrein is overgedragen na een aanmelding als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c.

Artikel 9 Subsidieaanvraag door eigenaren of erfpachters

1. De aanvraag tot subsidieverlening bevat, voor zover van toepassing, in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden:

- a. de gegevens, bedoeld in de artikelen 4.1225, tweede lid, 4.1226, eerste lid, 4.1236, tweede lid, dan wel 4.1237, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving indien het een bodem met een kwaliteit boven een interventiewaarde als bedoeld in bijlage IIA bij dat besluit betreft, alsmede de voor de sanering gestelde maatwerkvoorschriften;
 - b. indien het een grondwatersanering betreft, de voor die sanering gestelde regels in een omgevingsverordening of omgevingsplan en gestelde vergunningvoorschriften of maatwerkvoorschriften;
 - c. het te saneren bodemvolume in kubieke meters;
 - d. een gewaarmerkte kopie van de koopovereenkomst en een kopie van de akte van eigendomsoverdracht van het bedrijfsterrein en, indien van toepassing, een kopie van de akte tot vestiging van het erfpachtrecht en van de akte tot overdracht van het erfpachtrecht;
 - e. een actualisering van de bij de aanmelding, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel c, verstrekte gegevens indien die zijn gewijzigd;
 - f. een gespecificeerde begroting als bedoeld in artikel 10, vierde lid, onderdeel c, van het Kaderbesluit subsidies I en M, die is opgebouwd uit de kostenposten, genoemd in bijlage 2 bij deze regeling; en
 - g. de tijdstippen voor de uitkering van een voorschot, indien de subsidie € 25.000,- of meer bedraagt en de motivering daarvoor.
2. Indien de gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, reeds zijn verstrekt ingevolge het Besluit activiteiten leefomgeving kan worden volstaan met een verwijzing naar die verstrekte gegevens, mits die gegevens nog actueel zijn.
 3. In de begroting, bedoeld in het eerste lid, onderdeel f, zijn de kosten van de aanvrager van de subsidie die betrekking hebben op directievoering en milieukundige begeleiding van de sanering, indien de netto saneringskosten meer dan € 50.000,- bedragen, maximaal 10% van die kosten, of indien de netto saneringskosten gelijk zijn aan of minder zijn dan € 50.000,- maximaal 20% van die kosten.
 4. Een aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van het formulier dat hiervoor is geplaatst op de website van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Artikel 10 Afwijzingsgronden

Onverminderd de artikelen 11 en 12 van het Kaderbesluit subsidies I en M beslist de minister afwijzend op een aanvraag tot subsidieverlening indien:

- a. reeds eerder op grond van het Besluit financiële bepalingen bodemsanering zoals dat luidde voor de datum van inwerkingtreding van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet of van deze regeling subsidie voor sanering van dezelfde verontreiniging is vastgesteld;
- b. uit anderen hoofde een overheidsbijdrage voor de sanering is of zal worden verstrekt;
- c. op het moment van de beslissing op de aanvraag tot subsidieverlening reeds een aanvang is gemaakt met de uitvoering van de sanering waarvoor de subsidie is aangevraagd.

Artikel 11 Inhoud beschikking subsidieverlening

In de beschikking tot subsidieverlening wordt in ieder geval:

- a. de verplichting opgenomen dat de sanering van de ernstige verontreiniging van het bedrijfsterrein voor 1 januari 2030 is afgerond; en
 - b. het percentage van de subsidiabele saneringskosten bepaald onder vermelding van een maximumbedrag.
2. In de beschikking tot subsidieverlening worden tevens, rekening houdend met artikel 9, eerste lid, onderdeel g, en met inachtneming van artikel 23, tweede en zesde lid, van het Kaderbesluit subsidies I en M de tijdstippen van de uitkering van de voorschotten bepaald.

Artikel 12 Voorschotten

1. Indien het een subsidie van € 25.000,- of meer betreft, kan de minister op aanvraag van de subsidieontvanger ten hoogste tweemaal een voorschot verstrekken voor tezamen ten hoogste 80% van het subsidiebedrag.
2. De hoogte van het voorschot voor een subsidie van € 25.000,- of meer wordt berekend naar rato van het gedeelte van de subsidiabele saneringskosten die zijn gemoeid met de uitvoering van de sanering voor zover deze is voltooid.

Artikel 13 Hoogte subsidie

1. De hoogte van de subsidie is bij directe of indirecte betrokkenheid van de eigenaar of de erfpachter van het grondgebied bij de veroorzaking van de verontreiniging dan wel indien er een duurzame rechtsbetrekking is tussen de eigenaar en de erfpachter enerzijds en de veroorzaker van de verontreiniging anderzijds:
 - a. 30% van de subsidiabele saneringskosten, indien de verwerving van het zakelijk recht heeft plaatsgevonden voor 1 januari 1983; of
 - b. 15% van de subsidiabele saneringskosten, indien de verwerving van het zakelijk recht heeft plaatsgevonden op of na 1 januari 1983 en voor 1 januari 1995.
2. De hoogte van de subsidie is bij het ontbreken van de in het eerste lid bedoelde betrokkenheid:
 - a. 60% van de subsidiabele saneringskosten, indien de verwerving van het zakelijk recht heeft plaatsgevonden voor 1 januari 1983;
 - b. 30% van de subsidiabele saneringskosten, indien de verwerving van het zakelijk recht heeft plaatsgevonden op of na 1 januari 1983 en voor 1 januari 1987; of
 - c. 15% van de subsidiabele saneringskosten, indien de verwerving van het zakelijk recht heeft plaatsgevonden op of na 1 januari 1987 en voor 1 januari 1995.
3. In afwijking van het tweede lid, onderdeel a, is de subsidie 30%, indien de eigenaar of de erfpachter blijkens de verwervingsdocumenten op de hoogte was van de verontreiniging.
4. In afwijking van het tweede lid, onderdelen b en c, wordt, indien de eigenaar of de erfpachter blijkens de verwervingsdocumenten in verband met de sanering van een bodemverontreiniging een bedrag in mindering heeft gebracht op de koopprijs van het bedrijfsterrein, dat bedrag in mindering gebracht op de subsidiabele saneringskosten.
5. De hoogte van de subsidie wordt berekend naar evenredigheid van het door de minister op grond van artikel 8, eerste lid, onderdeel a, juncto, artikel 8, tweede lid, vastgestelde deel van de verontreiniging dat is ontstaan voor 1 januari 1975.
6. In het geval van een subsidieverlening als bedoeld in artikel 8, derde lid, is de hoogte van het subsidiepercentage ingevolge dit artikel, gelijk aan de hoogte van het subsidiepercentage dat aan de eigenaar of erfpachter zou zijn verleend als geen overdracht zou hebben plaatsgevonden.
7. Indien de sanering tot gevolg heeft dat de bodem geschikt wordt gemaakt voor een gevoeligere functie dan als bedrijfsterrein, wordt voor de hoogte van de subsidiabele kosten uitgegaan van de saneringsdoelstelling voor een functie als bedrijfsterrein.

Artikel 14 Begrip verwerving

Onder verwerving als bedoeld in artikel 13 wordt niet verstaan:

- a. de omzetting van de rechtsvorm van de onderneming als bedoeld in artikel 3.65 van de Wet inkomstenbelasting door de eigenaar dan wel de erfpachter van het bedrijfsterrein van de onderneming;
- b. de overdracht van de onderneming binnen het familieverband van de eigenaar tot de tweede graad in de rechte lijn; of
- c. de verwerving binnen een opvolging onder algemene titel.

Artikel 15 Verhoging subsidiebedrag

1. Het in artikel 13 genoemde subsidiepercentage wordt met 10 verhoogd, indien de eigenaar respectievelijk de erfpachter een onderneming is en voldaan wordt aan de definitie van kleine en middelgrote ondernemingen overeenkomstig de Aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PbEG 2003, L 124), dan wel daarvoor in de plaats tredende regelgeving.
2. Het in artikel 13 genoemde subsidiepercentage wordt met 10 verhoogd, indien de eigenaar of de erfpachter onderneming noch overheid is.
3. Het maximumbedrag van de door de minister te verlenen subsidie wordt bepaald door de uitkomst van de subsidiabele saneringskosten van de gekozen saneringsvariant tegen het van toepassing zijnde subsidiepercentage te vermenigvuldigen met 1,15.
4. Indien met de gekozen saneringsvariant niet de beoogde effecten worden bereikt, kan de minister, zolang de subsidie niet is vastgesteld, op verzoek van de aanvrager in een herziene beslissing op de aanvraag het maximumbedrag, bedoeld in het derde lid verhogen, waarbij het derde lid in acht wordt genomen.

Artikel 16 Gegevensverstrekking bij wijziging manier van sanering

De subsidieontvanger verstrekt indien de sanering op een andere manier wordt verricht dan volgens de bij de aanvraag tot subsidieverlening verstrekte gegevens, onverwijld de gewijzigde gegevens.

Artikel 17 Verplichtingen subsidieontvanger

1. Om aan te tonen dat de sanering waarvoor de subsidie is verleend, is uitgevoerd en dat voldaan is aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen, beschikt de subsidieontvanger over:

- a. de resultaten van de milieukundige begeleiding, bedoeld in artikel 4.1234 van het Besluit activiteiten leefomgeving, dan wel
- b. een evaluatieverslag en onderzoek als bedoeld in artikel 4.1246 van het Besluit activiteiten leefomgeving, dan wel
- c. een evaluatieverslag volgens BRL SIKB 6000 van de milieukundige processturing en milieukundige verificatie van de uitgevoerde grondwatersanering; en
- d. de facturen van de gemaakte kosten voor de sanering op basis van de kostenposten, genoemd in bijlage 2, bij deze regeling waarvoor de subsidie is aangevraagd.

2. De subsidieontvanger beschikt tevens over:

- a. ten minste twee concurrerende offertes van aannemers, in het geval de netto-saneringskosten op een tijdstip gelegen direct voor de aanvang van de uitvoering van de sanering in totaal worden geraamd op een bedrag van ten hoogste € 50.000,-; of
- b. ten minste drie concurrerende offertes van aannemers, in het geval de netto saneringskosten op een tijdstip gelegen direct voor de aanvang van de uitvoering van de sanering in totaal worden geraamd op een bedrag hoger dan € 50.000,-.

3. Indien de subsidieontvanger niet voor de goedkoopste offerte kiest, motiveert hij dit schriftelijk.

Artikel 18 Subsidievaststelling

1. Onverminderd artikel 24, eerste lid, van het Kaderbesluit subsidies I en M vindt een aanvraag tot een beschikking tot subsidievaststelling in ieder geval plaats voor 1 januari 2030.

2. De subsidieontvanger voegt bij een aanvraag tot een beschikking tot subsidievaststelling afschriften van de gespecificeerde facturen van de aannemers die de sanering hebben uitgevoerd.

3. Indien het een subsidie van € 125.000,- of meer betreft, voegt de subsidieontvanger bij een aanvraag tot een beschikking tot subsidievaststelling naast de gegevens, bedoeld in artikel 24, vierde lid, van het Kaderbesluit subsidies I en M tevens:

- a. een financieel verslag dat is opgebouwd overeenkomstig de begroting van de saneringskosten op grond waarvan subsidie is verleend en dat vergezeld gaat van een specificatie van de werkelijke saneringskosten, opgebouwd uit de kostenposten, genoemd in bijlage 2 bij deze regeling;
- b. een verklaring dat slechts de saneringskosten, bedoeld in onderdeel a, zijn meegenomen in de aanvraag tot subsidievaststelling; en
- c. een verklaring van getrouwheid over het financieel verslag, bedoeld in onderdeel a, van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

4. Bij een aanvraag als bedoeld in het eerste lid wordt geen gebruik gemaakt van een door de minister beschikbaar gesteld middel.

Artikel 19 Betaling subsidiebedrag

Het subsidiebedrag wordt betaald binnen acht weken nadat de beschikking tot subsidievaststelling op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

Hoofdstuk 3 Collectieve saneringen

Artikel 20 Subsidie voor rechtspersoon zonder winstoogmerk

1. De minister kan aan een rechtspersoon zonder winstoogmerk een projectsubsidie verstrekken voor de uitvoering en coördinatie van het saneren van ernstige verontreinigingen van bedrijfsterreinen, indien die

rechtspersoon is aangewezen op grond van artikel 30 van het Besluit financiële bepalingen bodemsanering zoals dat luidde voor de datum van inwerkingtreding van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet, of indien die rechtspersoon:

- a. sanering tot doel heeft;
- b. aantoonbare gedegen kennis heeft van bodemsanering en van de desbetreffende branche of van het onderwerp waarop de bodemsanering betrekking heeft;
- c. bodemsaneringsactiviteiten van bedrijfsterreinen uitvoert en coördineert voor een eigenaar of een erfpachter van die terreinen; en
- d. daartoe een overeenkomst heeft met de eigenaar of erfpachter.

2. De minister kan bij een beschikking als bedoeld in het eerste lid voorwaarden opleggen aan een rechtspersoon als bedoeld in het eerste lid met betrekking tot de uitvoering van collectieve saneringen.

Artikel 21 Subsidievoorwaarden voor collectief saneren

1. Een projectsubsidie als bedoeld in artikel 20, kan worden verleend voor het collectief saneren van ernstige verontreiniging van bedrijfsterreinen waarbij door een rechtspersoon als bedoeld in artikel 20 uit die subsidie een korting wordt verstrekt ten behoeve van de kosten van sanering van een bedrijfsterrein aan de eigenaar of erfpachter van dat terrein indien in ieder geval voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- a. door de minister overeenkomstig artikel 8 is vastgesteld dat, en voor welk deel, de verontreiniging op of in de bodem van het bedrijfsterrein geheel of gedeeltelijk is veroorzaakt voor 1975;
- b. de eigenaar of erfpachter van het bedrijfsterrein heeft de eigendom onderscheidenlijk de erfpacht voor 1 januari 1995 verworven;
- c. de aanmelding, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel c, heeft voor 1 januari 2008 plaatsgevonden via een coördinerende rechtspersoon als bedoeld in artikel 30 van het Besluit financiële bepalingen bodemsanering zoals dat luidde voor de datum van inwerkingtreding van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet;
- d. de gegevens, bedoeld in de artikelen 4.1225, tweede lid, 4.1226, eerste lid, 4.1236, tweede lid, dan wel 4.1237, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, indien het een bodem met een kwaliteit boven een interventiewaarde als bedoeld in bijlage IIA bij dat besluit betreft, alsmede de voor de sanering gestelde maatwerkvoorschriften, dan wel indien het een grondwatersanering betreft, de voor die sanering gestelde regels in een omgevingsverordening of omgevingsplan en gestelde vergunningvoorschriften of maatwerkvoorschriften zijn uiterlijk op 31 december 2023 aan de minister verstrekt;
- e. er is niet reeds eerder subsidie op grond van het Besluit financiële bepalingen bodemsanering zoals dat luidde voor de datum van inwerkingtreding van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet of deze regeling of een korting als bedoeld in het eerste lid vastgesteld voor sanering van verontreiniging;
- f. er is niet uit anderen hoofde een overheidsbijdrage voor de saneringsactiviteiten verstrekt en deze zal ook niet worden verstrekt; en
- g. er is niet op het moment van de beslissing omtrent verlening van de korting reeds een aanvang gemaakt met de uitvoering van de sanering waarop de korting betrekking heeft.

2. Indien de gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, reeds zijn verstrekt ingevolge het Besluit activiteiten leefomgeving kan worden volstaan met een verwijzing naar die verstrekte gegevens, mits die gegevens nog actueel zijn.

3. Artikel 8, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

4. Een subsidie als bedoeld in artikel 20 kan voorts worden verleend voor het collectief saneren van ernstige verontreiniging van bedrijfsterreinen waarbij door een rechtspersoon als bedoeld in dat artikel uit de subsidie een korting wordt verstrekt ten behoeve van de kosten van sanering van een bedrijfsterrein aan de eigenaar of erfpachter van dat terrein indien sprake is van:

- a. ernstige verontreiniging die geheel veroorzaakt is vóór 1987;
- b. de noodzaak tot sanering is ontstaan naar aanleiding van voorgenomen activiteiten op het desbetreffende bedrijfsterrein;
- c. waarvan de sanering nog niet is begonnen; en
- d. waarbij zich één of meer van de volgende situaties voordoet:
 - 1°. een situatie waarbij de effecten van de verontreiniging op de omgeving zodanig zijn dat gewenste ontwikkelingen in de omgeving worden geremd of beperkt;
 - 2°. een situatie waarbij de sanering onderdeel vormt van verbetering van de kwaliteit van een gebied dat groter is dan alleen het bedrijfsterrein; of

3°. een grondwaterverontreiniging die zich uitstrekt buiten het bedrijfsterrein, waardoor gewenste gebruiksfuncties van de ondergrond worden beperkt.

5. Voor de toepassing van het eerste en derde lid bestaat de korting uit een door de minister vast te stellen percentage van de saneringskosten, waarbij de hoogte van het percentage voor de diverse situaties verschillend kan worden vastgesteld.

6. In de gevallen, bedoeld in het derde lid, kan de korting slechts worden verstrekt voor zover voldaan wordt aan de eisen gesteld bij of krachtens verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Europese Commissie van 18 december 2013, betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PbEU 2013, L 352), dan wel daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving. In verband daarmee draagt een rechtspersoon als bedoeld in artikel 20 ervoor zorg dat de eigenaar of erfpachter van het bedrijfsterrein waarop de korting betrekking heeft, aan hem een verklaring overlegt overeenkomstig het model in bijlage 3 bij deze regeling omtrent de minimissteun.

7. De minister kan bij het verlenen van de projectsubsidie nadere voorschriften stellen met betrekking tot het bepaalde in dit artikel.

Artikel 22 Saneringskosten

De in artikel 21, vijfde lid, bedoelde saneringskosten betreffen de kostenposten, genoemd in bijlage 2 bij deze regeling.

Artikel 23 Aanvraag subsidie collectief saneren

1. De aanvraag tot verlening van een projectsubsidie als bedoeld in artikel 20 wordt uiterlijk dertien weken voor de aanvang van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd, ingediend bij de minister.

2. De aanvraag tot verlening van een projectsubsidie als bedoeld in het eerste lid omvat:

- a. een omschrijving van de activiteiten en de daarmee beoogde doelstellingen; en
- b. een overzicht van de aan de activiteiten verbonden uitgaven.

Artikel 24 Afwijzingsgronden

Onverminderd de artikelen 11 en 12 van het Kaderbesluit subsidies I en M beslist de minister afwijzend op een aanvraag voor de subsidie:

- a. indien reeds eerder op grond van het Besluit financiële bepalingen bodemsanering zoals dat luidde voor de datum van inwerkingtreding van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet of van deze regeling subsidie voor sanering van dezelfde verontreiniging is vastgesteld;
- b. waarvoor uit anderen hoofde een overheidsbijdrage voor de bodemsaneringsactiviteiten is of zal worden verstrekt; of
- c. op het moment van de beslissing op de aanvraag tot subsidieverlening reeds een aanvang is gemaakt met de uitvoering van de sanering waarvoor subsidie is aangevraagd.

Artikel 25 Vaststelling subsidie collectief saneren

1. De aanvraag tot vaststelling van de subsidie, bedoeld in artikel 20, gaat vergezeld van een financieel verslag dat is opgebouwd overeenkomstig de begroting van de saneringskosten op grond waarvan subsidie is verleend indien het een subsidie van € 125.000,- of meer betreft.

2. Het financiële verslag, bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van een verklaring van getrouwheid van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, die wordt afgegeven na toetsing van de wijze van besteding van de gelden op basis van deze regeling.

Hoofdstuk 4 Exploitatielasten

Artikel 26 Subsidie voor exploitatielasten

1. De minister kan per boekjaar subsidie verstrekken aan een rechtspersoon als bedoeld in artikel 21 ten behoeve van de exploitatielasten van zijn bureau.

2. Afdeling 4.2.8 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op een subsidie als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 27 Beslistermijn aanvraag exploitatiesubsidie

1. De minister beslist binnen dertien weken op de aanvraag tot verlening van een subsidie als bedoeld in artikel 26.
2. De minister kan de termijn, bedoeld in het eerste lid, met ten hoogste dertien weken verlengen. Van die verlenging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan de aanvrager.

Artikel 28 Afwijzingsgrond exploitatiesubsidie

De minister beslist afwijzend op een aanvraag tot verlening van een subsidie als bedoeld in artikel 26, indien voor dezelfde werkzaamheden reeds een exploitatiesubsidie is toegekend op grond van het Besluit financiële bepalingen bodembescherming, ten behoeve van situaties als bedoeld in artikel 3.1 van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet.

Artikel 29 Vaststelling exploitatiesubsidie

1. De minister beslist binnen dertien weken op de aanvraag tot vaststelling van een subsidie als bedoeld in artikel 26.
2. De minister kan de termijn, bedoeld in het eerste lid, voor ten hoogste dertien weken verlengen. Van die verlenging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan de aanvrager.
3. De aanvraag tot vaststelling van een subsidie als bedoeld in artikel 26 gaat vergezeld van een financieel verslag dat is opgebouwd overeenkomstig de begroting van de exploitatiekosten op grond waarvan subsidie is verleend.
4. Het financiële verslag gaat vergezeld van een verklaring van getrouwheid van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, die wordt afgegeven na toetsing van de wijze van besteding van de gelden op basis van deze regeling.

Hoofdstuk 5 Overige subsidiabele bodemsaneringsactiviteiten

Artikel 30 Subsidie voor andere bodemsaneringsactiviteiten

1. De minister kan op aanvraag een organisatie zonder winstoogmerk per boekjaar een subsidie verstrekken voor de volgende activiteiten op het gebied van onderzoek en sanering:
 - a. kennisontwikkeling;
 - b. kennisoverdracht;
 - c. kwaliteitsborging;
 - d. nazorg en beheer; of
 - e. internationale samenwerking.
2. Afdeling 4.2.8 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing.

Hoofdstuk 6 Slotbepalingen

Artikel 31 Inwerkingtreding en horizonbepaling

1. Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop de Aanvullingswet bodem Omgevingswet in werking treedt.
2. Deze regeling vervalt met ingang van 1 januari 2025, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op subsidies die voor die datum zijn aangevraagd.

Artikel 32 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Tijdelijke regeling subsidie bodemsanering ernstige historische verontreiniging bedrijfsterreinen.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

S. van Veldhoven - Van der Meer

Bijlage 1, behorend bij artikel 8, tweede lid

Protocol Ouderdomsbepaling

Ter bepaling of, en zo ja voor welk deel de verontreiniging op of in de bodem van een bedrijfsterrein is veroorzaakt vóór 1-1-1975

Inhoud

1.	Begrippenlijst
2.	Het protocol Ouderdomsbepaling
2.1	De Bedrijvenregeling en de Tijdelijke regeling subsidie bodemsanering ernstige historische verontreiniging bedrijfsterreinen
2.2	Voor wie is het protocol ouderdomsbepaling bestemd
2.3	Doel en werkwijze
2.4	Het formulier ouderdomsbepaling
2.4.1	Algemene gegevens initiatiefnemer
2.4.2	Stap 1: bedrijfsgegevens en gegevens over gebruikte stoffen
2.4.3	Stap 2: algemene beoordeling periode veroorzaking verontreiniging als gevolg van de bedrijfsvoering
2.4.4	Eindconclusie
2.4.5	Het formulier
3.	De Stoffenlijst

1. Begrippenlijst

- *Bedrijfsactiviteiten*: alle gegevens over de activiteiten van het bedrijf zoals die in officiële documenten (register Kamer van Koophandel, notariële akten, vergunningen, jaarrekeningen etc.) voorkomen voor zover ze relevant zijn voor het beoordelen van het geval van bodemverontreiniging in het kader van het protocol.
- *Besluit Financiële bepalingen bodemsanering*: de algemene maatregel van bestuur waarin de bedrijvenregeling wettelijk is verankerd en die geldt voor situaties die vallen onder het overgangsrecht van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet.
- *Bevoegd gezag*: bestuursorgaan waaraan de uitvoering van de regeling op grond van artikel 6a van de Kaderwet subsidies I en M is gedelegeerd.
- *Convenant*: het convenant bodemsanering in gebruik zijnde en blijvende bedrijfsterreinen d.d. 11 juni 2001 en de daarbij gevoegde notitie bodemsanering bedrijfsterreinen en de notitie aanzet tot een protocol ter bepaling van de ontstaansperiode van verontreinigingen in de bodem in relatie tot het jaar 1975 (Ouderdomsbepaling);
- *Formule*: via de formule kan rekenkundig de mate van verontreiniging vóór 1-1-1975 worden bepaald. Het percentage dat uit de formule komt, wordt vermenigvuldigd met het voor het bedrijf toepasselijke subsidiepercentage: dit is het zogenaamde 'pro-rata temporis' principe.
- *GLOBIS*: Geografisch Landelijk Overheids Bodem InformatieSysteem (informatiesysteem voor bevoegde overheden bodemsanering).
- *Initiatiefnemer*: eigenaren of erfpachters van in gebruik zijnde bedrijfsterreinen die in aanmerking willen komen voor een bijdrage in de saneringskosten op grond van deze regeling.

- *Modale situatie*: dit is het referentieniveau voor de formule ter vaststelling of de veroorzaking van de bodemverontreiniging in belangrijke mate heeft plaatsgevonden vóór 1-1-1975, waarbij wordt uitgegaan van een bedrijfssituatie en een bedrijfsvoering conform voor die tijd geldende normen en richtlijnen.
- *Potentieel bodemverontreinigende activiteiten (pba's)*: zijn die activiteiten die bodemverontreiniging kunnen veroorzaken, zoals productie, op- en overslag van stoffen.
- *Stoffenlijst*: lijst met stoffen en processen, waarbij algemeen bekend is dat deze uitsluitend een toepassing kenden vóór 1-1-1975 (categorie 1) of een toepassing kenden zowel voor als na 1-1-1975 (categorie 2) of uitsluitend op of na 1-1-1975 (categorie 3). De lijst is weergegeven in hoofdstuk 3.
- *Standaardwaarden*: waarden die in de formule zijn opgenomen om de modale situatie te kunnen kwantificeren.
- *Regeling*: Tijdelijke regeling subsidie bodemsanering historische ernstige verontreiniging bedrijfsterreinen.
- *UBI-code*: de Uniforme Bron Indeling potentieel bodemvervuilende activiteiten: landelijke standaardcode waarmee bodembedreigende activiteiten door de overheid worden beschreven.
- *Vooronderzoek of historisch onderzoek (NEN 5725)*: vooronderzoek of historisch onderzoek (NEN 5725): 2017, Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek.
- *Verkenkend onderzoek (NEN 5740):2016*: deze norm beschrijft de werkwijze voor het opstellen van de onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek naar de aanwezigheid van bodemverontreiniging.
- *Weegfactoren*: waarden die in de formule zijn opgenomen om veranderingen in de omvang van de potentieel bodembedreigende activiteiten te kunnen kwantificeren.

2. Het protocol Ouderdomsbepaling

2.1. De Bedrijvenregeling en de Tijdelijke regeling subsidie bodemsanering ernstige historische verontreiniging bedrijfsterreinen

Van 2003 tot aan de inwerkingtreding van het Besluit financiële bepalingen bodemsanering is het voor eigenaren en erfpachters van in bedrijf zijnde en blijvende bedrijfsterreinen mogelijk geweest om op grond van provinciale en gemeentelijke subsidieverordeningen subsidie aan te vragen tijdens het zogenaamde interimbeleid Bedrijvenregeling. Met het Besluit financiële bepalingen bodemsanering is er een wettelijke verankering van de convenantsafspraken uit 2001. In het besluit wordt uitgegaan van een overheidsbijdrage voor de sanering van ernstige gevallen van bodemverontreiniging veroorzaakt vóór 1-1-1975, waarbij in een beschikking, bedoeld in artikel 37, eerste lid van de Wet Bodembescherming¹ is vastgesteld dat er sprake is van een geval van ernstige verontreiniging dat spoedig dient te worden gesaneerd, dan wel waarbij de noodzaak tot sanering is ontstaan naar aanleiding van voorgenomen activiteiten op het desbetreffende bedrijfsterrein.

In verband met het opgaan van de bodemregels in de Aanvullingswet bodem Omgevingswet en het vervallen van de subsidiegrondslag in de Wet bodembescherming is de regeling van het Besluit financiële bepalingen de daarop berustende Regeling financiële bepalingen 2015 grotendeels opgenomen in de onderhavige regeling. In deze regeling wordt uitgegaan van een overheidsbijdrage voor de sanering van een ernstige bodemverontreiniging veroorzaakt vóór 1-1-1975, waarbij de noodzaak tot sanering is ontstaan naar aanleiding van een voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling op het desbetreffende bedrijfsterrein dan wel de wens van de eigenaar of erfpachter van het bedrijf om de (gehele) verontreiniging (voorheen: geval) aan te pakken. Ter uitwerking van artikel 8, tweede lid, van de regeling wordt de beoordelingswijze van het criterium van 'veroorzaking vóór 1975' geregeld in dit protocol. Door het protocol te volgen wordt in twee stappen aantoonbaar gemaakt of de verontreiniging (ter plaatse van de ruimtelijke ontwikkeling of de gehele/een deel van de verontreiniging) op of in de bodem van een bedrijfsterrein voor 1-1-1975, is veroorzaakt en zo ja voor welk deel.

2.2. Voor wie is het protocol ouderdomsbepaling bestemd?

Dit protocol is bestemd voor:

- a. het bevoegd gezag; en
- b. de initiatiefnemer.
-

¹ Zoals die luidde op het tijdstip voor de inwerkingtreding van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet.

2.3. Doel en werkwijze

Met het protocol wordt de 'veroorzaking vóór 1975' (van gevallen) van ernstige bodemverontreiniging – conform de definitie van de regeling – beoordeeld en als zodanig vastgesteld. Aan de kenmerken van een bodemverontreiniging zelf is zelden eenvoudig en eenduidig te bepalen wanneer de verontreinigende stoffen in de bodem zijn terechtgekomen. Of, en zo ja voor welk deel, de verontreiniging is veroorzaakt vóór 1-1-1975 wordt bepaald op basis van gegevens over de bedrijfsvoering (processen, gebruik van stoffen of eventueel gebeurtenissen of incidenten). Het protocol ter bepaling van de 'veroorzaking vóór 1975' bestaat uit twee stappen, die worden genomen op basis van algemene (historische) informatie over de bedrijfsvoering en bedrijfsprocessen (de periode van mogelijke veroorzaking staat centraal). De initiatiefnemer en het bevoegd gezag vullen hiertoe één formulier in. Het ingevulde en door partijen voor akkoord ondertekende formulier geeft onderbouwing aan de feitelijke aanvraag voor een bijdrageverlening in het kader van deze regeling.

2.4. Het formulier ouderdomsbepaling

Tot het protocol behoort een verplicht formulier ouderdomsbepaling (zie 2.4.5) bestaande uit de volgende onderdelen:

- - algemene informatie over de aanvrager en de bodemverontreiniging;
- - inhoudelijke informatie bij stap 1 en eventueel stap 2 al dan niet leidend tot de vaststelling van 'veroorzaking vóór 1975';
- - de verklaring van de initiatiefnemer en de eindconclusie van het bevoegd gezag.

Het bevoegd gezag heeft de taak om te beoordelen of de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie voldoet. Tevens heeft het bevoegd gezag de taak om vast te stellen – nadat zij de informatie heeft beoordeeld – of en zo ja voor welk deel de verontreiniging vóór 1-1-1975 is veroorzaakt. Het is aan het bevoegd gezag om te beoordelen of het zelf informatie in wil brengen als aanvulling op de informatie die door de initiatiefnemer wordt verschaft.

2.4.1. Algemene gegevens initiatiefnemer

Algemene informatie is nodig bij het bevoegd gezag ten behoeve van de registratie en van de administratieve verwerking van de aanvraag de ouderdom vast te stellen. Het gaat hierbij om algemene bedrijfsgegevens, de locatiegegevens en een omschrijving van de ernstige historische verontreiniging. Indien de initiatiefnemer bekend is met de gevraagde topografische coördinaten en de bedrijfscodering dan kan de initiatiefnemer ook deze gegevens al op het formulier invullen (bij coördinaten en UBI-code).

2.4.2. Stap 1: bedrijfsgegevens en gegevens over gebruikte stoffen

De informatievoorziening te verzorgen door de initiatiefnemer bestaat in stap 1 uit het nagaan of de betreffende verontreinigingssituatie bestaat uit stoffen die voorkomen op de Stoffenlijst. Ook gaat de initiatiefnemer na of op grond van de actuele kennis, bijvoorbeeld binnen een uitgevoerd bodemonderzoek, al een ouderdom bepaald of bekend is.

- Indien er sprake is van een categorie 1 stof of indien uitsluitend sprake is van een eenmalige gebeurtenis of incident, waarbij de datum bekend is en is gelegen vóór 1-1-1975, dan wordt voor 100% aan het criterium van 'veroorzaking vóór 1975' voldaan. Initiatiefnemer vult het blad voor stap 1 in, voegt indien nodig onderbouwende informatie in de vorm van onderzoeksrapporten toe, ondertekent het statusblad en dient het geheel in bij het bevoegd gezag met het verzoek om conform de aanvraag tot vaststelling van de ouderdom over te gaan.
- Indien er sprake is van een categorie 2 stof moet worden vastgesteld gedurende welke periode de verontreiniging is ontstaan. Dit gebeurt in stap 2.
- Indien er sprake is van een categorie 3 stof, is er geen sprake van verontreiniging voor 1975 en voldoet initiatiefnemer niet aan het criterium van 'veroorzaking vóór 1975'.

Verontreinigingsvlekken die ruimtelijk geheel of gedeeltelijk van elkaar gescheiden zijn en ieder een verschillende oorzaak kennen zijn in beginsel aan te merken als verschillende ernstige verontreinigingen. Op

een bedrijfsterrein kunnen zich daarom meerdere bodemverontreinigingen voordoen, die ook verschillend kunnen worden beoordeeld en aangepakt, zelfs als deze elkaar overlappen. Een voorbeeld betreft een bedrijfsterrein waarop zich een verontreinigde ophooglaag bevindt boven een er niet mee samenhangende mobiele verontreiniging in de ondergrond. Indien de verontreinigingssituatie binnen het onderzoeksgebied bestaat uit meerdere bodemverontreinigingen, wordt het per individuele ernstige verontreiniging vastgesteld of het gaat om de voor de ouderdomsbepaling maatgevende stoffen en of deze stoffen voorkomen op de Stoffenlijst. In deze situatie wordt per ernstige verontreiniging het formulier voor stap 1 ingevuld. Om onderscheid in ernstige verontreinigingen te kunnen maken, zijn de resultaten van een gericht historisch en/of verkennend onderzoek noodzakelijk. Het betreffende onderzoek dient een minimaal kwaliteitsniveau te bezitten zoals beschreven in NEN 5725 'Leidraad bij het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, oriënterend en nader onderzoek', dan wel de NEN 5740 'Onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek'. Door het verlaten van de aanpak van het geval van verontreiniging² onder de Omgevingswet wordt veelal gesaneerd of gegraven daar waar sprake is van ruimtelijke ontwikkeling. In deze situatie – en op grond van de regeling – wordt het formulier voor stap 1 voor de locatie en daar waar de bodem wordt aangepakt ten behoeve van de ruimtelijke ontwikkeling ingevuld. Het blijft echter mogelijk om de gehele ernstige verontreiniging (voorheen: geval) aan te pakken

2.4.3. Stap 2: algemene beoordeling periode veroorzaking verontreiniging als gevolg van de bedrijfsvoering

Indien er sprake is van verontreiniging door een categorie 2 stof zal de initiatiefnemer op basis van de ontstaansperiode van de verontreiniging per ernstige verontreiniging of ter plaatse aansluitend bij de ruimtelijke ontwikkeling moeten aantonen dat en zo ja in welke mate de betreffende verontreiniging voldoet aan het criterium van 'veroorzaking vóór 1975'. Hierbij worden begin en einde van de operationele periode van bedrijfsvoering met de betreffende verontreinigende stoffen genomen als maatstaf voor de beoordeling. Van belang zijn de pba's en de modale situatie ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Volgens onderstaande formule wordt rekenkundig bepaald in welke mate aan het criterium van 'veroorzaking vóór 1975' is voldaan. De berekening is als volgt gedefinieerd:

$$\%(\text{vóór } 1-1-1975) = 100 * \frac{P_0}{P_0 + 0,5 * x * P_1 + 0,2 * y * P_2}$$

P_0 is aantal jaren van de start productieproces vóór 1-1-1975

P_1 is het aantal jaren in de periode 1-1-1975 – 31-12-1980 (maximaal 6 jaar)

P_2 is het aantal jaren in de periode 1-1-1981 – 31-12-1986 (maximaal 6 jaar)

De weegfactoren, x en y geven de omvang van de pba's voor de betreffende periode weer ten opzichte van de periode vóór 1-1-1975. De weegfactoren hebben de waarde 1 indien de omvang van de pba's voor de betreffende periode gelijk is aan die van periode vóór 1-1-1975. De standaardwaarden 0,5 en 0,2 horen bij een modale situatie van bedrijfsvoering van respectievelijk de periodes 1-1-1975 tot 31-12-1980 en 1-1-1981 tot 31-12-1986.

Voorbeelden

- a. Een productieproces is gestart in 1967 en geëindigd in 1984, waarbij de pba gelijk is gebleven. Volgens de berekening wordt het percentage dan:

² Zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet bodembescherming zoals die luidde voor de datum van inwerkingtreding van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet.

$$\%(\text{vóór 1-1-1975}) = 100 * \frac{7}{7 + 0,5 * 1 * 6 + 0,2 * 1 * 4} = 64,5\%$$

- b. Een productieproces is gestart in 1958 en is nog in bedrijf, waarbij de pba gelijk is gebleven. Volgens de berekening wordt het percentage dan:

$$\%(\text{vóór 1-1-1975}) = 100 * \frac{17}{17 + 0,5 * 1 * 6 + 0,2 * 1 * 6} = 80,2\%$$

De initiatiefnemer zorgt voor verifieerbare historische informatie met betrekking tot de periode van het gebruik of de toepassing van bodemverontreinigende stoffen, de momenten waarop zich belangrijke gebeurtenissen en/of incidenten hebben voorgedaan, de bedrijfsvoering is aangepast en/of preventieve (bodembeschermende) voorzieningen zijn aangebracht. Voor invulling van stap 2 van dit protocol, is een gericht historisch onderzoek noodzakelijk met een minimale kwaliteitsstandaard conform de NEN 5725 en met specifieke aandacht voor bedrijfsprocessen en procesveranderingen, het gebruik van stoffen (binnen de processen) inclusief de periode van toepassing en de precieze plaats(en), de bedrijfsinrichting en de veranderingen daarvan in de tijd inclusief aanwezige (bodembeschermende)-voorzieningen, de voormalige en huidige potentieel bodembelastende bedrijfsactiviteiten, etc. De resultaten van een daarop aansluitend Verkennend Onderzoek (conform NEN 5740) kunnen voor een betere onderbouwing zorgen. Het bevoegd gezag en de initiatiefnemer dienen na te gaan of er voor de betreffende categorie verontreinigingen op brancheniveau, of anderszins meer generiek, afspraken zijn gemaakt over afwijkende weegfactoren en/of standaardwaarden en deze waarden in de betreffende situatie toegepast kunnen worden. De berekeningen worden per ernstige verontreiniging of ter plaatse van de ruimtelijke ontwikkeling uitgevoerd.

2.4.4. Eindconclusie

Het bevoegd gezag voert een check uit op de volledigheid van de verstrekte informatie en vult de algemene gegevens indien van belang aan, bijvoorbeeld voor de invoering van het geval in GLOBIS. Het bevoegd gezag stelt vast of de opgegeven verontreinigende stoffen inderdaad als bepalend kunnen worden beschouwd voor de vaststelling van het criterium van 'veroorzaking vóór 1975' en beoordeelt de aanvraag door een controle van aangeleverde informatie aan de hand van de Stoffenlijst. Indien van toepassing beoordeelt het bevoegd gezag de aangeleverde historische informatie of de resultaten van aangeleverde onderzoeken, waaruit de ontstaanswijze uit eenmalige gebeurtenissen of incidenten is afgeleid.

Indien ook stap 2 is ingevuld, beoordeelt het bevoegd gezag de aangeleverde historische informatie of de resultaten van aangeleverde onderzoeken, waarbij de ouderdom van de verontreiniging is bepaald en waarin de grondslagen voor berekeningen staan vermeld, of waaruit de ontstaanswijze van gebeurtenissen of incidenten is afgeleid. Het bevoegd gezag kan de initiatiefnemer verzoeken om aanvullende informatie te leveren in geval van onvolledigheid of onduidelijkheid van de aanvraag. Het bevoegd gezag legt haar oordeel vast op het formulier onder stap 2.

Het bevoegd gezag vult de eindconclusie in. Het ambtelijk eindoordeel wordt aan de initiatiefnemer kenbaar gemaakt door middel van toezending van de ingevulde informatiebladen en het ondertekende statusblad.

Als het bevoegd gezag gegronde redenen aanwezig acht om te twijfelen aan de gegevens dan kan het bevoegde gezag zelf onderzoek doen. Dit onderzoek is er dan op gericht om aan te tonen dat bijstelling van de weegfactoren en/of standaardwaarden in de rekenformule gezien de specifiek geldende omstandigheden gerechtvaardigd is. De aanvrager wordt van het voornemen van dit eigen onderzoek van de gehele of een deel van de ernstige verontreiniging (voorheen: gevalsspecifiek), dan wel ter plaatse van de ruimtelijke ontwikkeling, door het bevoegd gezag in kennis gesteld. Binnen een termijn van 13 weken wordt het resultaat van dit onderzoek aan de aanvrager kenbaar gemaakt met een onderbouwing van de door het bevoegd gezag gehanteerde weegfactoren en/of standaardwaarden. Na aanlevering van het aanvullende onderzoeksrapport

beoordeelt het bevoegd gezag de resultaten ervan binnen een termijn van 13 weken en betreft deze bij het definitieve besluit over het criterium van 'veroorzaking vóór 1975'.

2.4.5. Het formulier

Algemene gegevens in te vullen door initiatiefnemer:	
Naam bedrijf:	Adres:
Aard van het bedrijf:	Rechtspersoonlijkheid:
Moederbedrijf:	
Kadastraal nummer:	
Beschrijving (vermoedelijk) geval bodemverontreiniging:	
Contactpersoon aanvraag:	Telefoonnummer:
Coördinaten (indien bekend):	UBI-code (indien bekend):
Stap 1 Bedrijfsgegevens en gegevens over gebruikte stoffen in te vullen door initiatiefnemer:	
Omschrijving huidige bedrijfsvoering:	
Vanaf (jaartal):	
Omschrijving evt. vorige bedrijfsvoering:	
Vanaf (jaartal):	
Aard van de bodemverontreiniging (stoffen) + categorie stoffenlijst:	
<small>⇒ indien volledig sprake van categorie I stof, ga door naar ondertekening</small>	
Vermoedelijk veroorzaakt door:	
<p>→ een eenmalige gebeurtenis of incident vóór 1975, te weten:</p> <p>.....</p> <p>datum: dit blijkt uit document:</p> <p>.....</p> <p><small>⇒ ga door naar ondertekening</small></p> <p>→ bedrijfsvoering <small>⇒ ga door naar stap 2</small></p>	
Bijzonderheden:	

Stap 2: Algemene beoordeling periode veroorzaking verontreiniging als gevolg van de bedrijfsvoering - potentieel bodemverontreinigende activiteit 1 – in te vullen door initiatiefnemer:

Omschrijving activiteit(en):

Periode (per stof aangeven):

Weken de bodembeschermde voorzieningen af van de gangbare voorzieningen in de betreffende periode?

→ Ja, dit blijkt uit:

→ Nee

Ondertekening door initiatiefnemer

Hierbij verklaart ondergetekende dat de door hem/haar op dit formulier ingevulde gegevens naar waarheid zijn ingevuld.

Datum

Handtekening

Algemene gegevens in te vullen door het bevoegd gezag:

Coördinaten:

UBI-code:

Stap 1 Bedrijfsgegevens en gegevens over gebruikte stoffen in te vullen door het bevoegd gezag:

UBI-code huidige bedrijfsvoering:

UBI-code evt. vorige bedrijfsvoering:

Is de aard van de bodemverontreiniging (stoffen) maatgevend voor de ouderdom?

Bijzonderheden:

Stap 2: Algemene beoordeling periode veroorzaking verontreiniging als gevolg van de bedrijfsvoering - potentieel bodemverontreinigende activiteit 1 – in te vullen door het bevoegd gezag:

Jaren vóór 1-1-1975 (P_0):

Jaren 1975 -1980 (P_1):

Jaren 1981 -1986 (P_2):

weegfactoren + motivatie:

x =

y =

Uitkomst formule:

$$\%(\text{vóór 1-1-1975}) = 100 * \frac{P_0}{P_0 + 0,5 * x * P_1 + 0,2 * y * P_2} =$$

Eindconclusie in te vullen door het bevoegd gezag

Hierbij verklaart ondergetekende, namens het bevoegd gezag dat op basis van de bovengenoemde gegevens het percentage dat is veroorzaakt vóór 1-1-1975 is vastgesteld op:

.....% (invullen percentage berekend bij stap 2)

Datum

Handtekening

3. De Stoffenlijst

Lijst met stoffen en processen, waarbij algemeen bekend is dat deze uitsluitend een toepassing kenden vóór 1-1-1975 (categorie 1) of een toepassing kenden zowel voor als na 1-1-1975 (categorie 2) of uitsluitend op of na 1-1-1975 (categorie 3). Deze lijst is in ontwikkeling, en kan in de loop van de tijd eventueel worden uitgebreid met stoffen en/of processen waarvan bijvoorbeeld bij de evaluatie van het ouderdomsprotocol blijkt dat ze altijd in de regeling vallen. Onderstaande lijst geeft de stand van zaken op 1-4-2002 weer. De lijst is niet limitatief. Het eerste deel van de lijst kent een opsomming van stoffen welke in het UBI systeem worden gebruikt. Het tweede deel van de lijst is gebaseerd op de indeling van stoffen waarvoor een interventiewaarde bekend is.

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1-1-1975 Categorie II
1,2-dichloorpropeen			1947–1997
1,3-butadieen			1930–actueel
1,3-dichloorpropeen			1947–1997
1-butanol			1930–actueel
2,3,7,8-tcdd			1949–actueel
2,4,5-T			1947–1978
2,4,6-trinitrofenol			1902–actueel

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1-1-1975 Categorie II
2,4,6-trinitrotolueen			1902–actueel
2-naftol			1880–actueel
3,4,5-trihydroxybenzoëzuur			19e eeuw–actueel
3,4-dichlooralinine	1947–1962		
Aceton			1890–actueel
Acrylamide			< 1949–actueel
Acrylnitril			< 1949–actueel
Aldicarb			1969–actueel
Alkylkwik			nog niet bepaald–1986
amino-azijnzuur			1946–actueel
Amfibole			1910–1998
Aniline			1880–actueel
Anthraceen			17e eeuw–actueel
anthrachinon-sulfonzuur			1901–actueel
Antimoon			1893–actueel
Arseen			1840–actueel
Atrazin			1947–1999
Barium			1914–actueel
Bendiocarb			nog niet bepaald–1996
Benzeen			1840–actueel
Benzeensulfonzuur			1900–actueel
Benzidine			1873–actueel
benzo(a)pyreen			19e eeuw–actueel
Benzoëzuur			1900–actueel
Borium			19e eeuw–actueel

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1-1-1975 Categorie II
Cadmium			19e eeuw–actueel
Calciumfluoride			19e eeuw–actueel
Captan			1947–actueel
Carbendazim			1972–actueel
Carbondisulfide			1863–actueel
Carbonsulfide			1863–actueel
Chloorkalk			19e eeuw–actueel
Chloorpyrifos			1971–actueel
Chloroform			1900–actueel
Chroom			1855–actueel
Cobalt			19e eeuw–actueel
Creosol			1900–actueel
Cresol			1855–actueel
Cyanide			1840–actueel
cyanide-complex			1840–actueel
Cyclohexanon			< 1949–actueel
DDT	1944–1973		
Diazinon			1947–2000
Dichloorbenzeen			1954–actueel
Dichloormethaan			1940–actueel
Dichloorvos			1947–actueel
di-ethanolamine			nog niet bepaald–actueel
Diethyleenglycol			1928–actueel
di-ethylether			19e eeuw–actueel
diethylglycol (2,4,6,-trinitrofenol)			1902–actueel
Dihydroxybiphenylpropan			1945–actueel

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1-1-1975 Categorie II
Dimethoaat			1947–actueel
di-octylphtalaat			< 1949–actueel
Diuron			1947–actueel
Endosulfan			1947–actueel
Epichloorhydrine			1953–actueel
Ethanol			18e eeuw–actueel
Ethylacetaat			1880–actueel
Ethyleendiamine			1935–actueel
Ethyleenglycol			1920–actueel
Fenol			1912–actueel
Fentinacetaat			1947–actueel
Fention			nog niet bepaald–actueel
Fluorantheen			18e eeuw–actueel
Formaldehyde			1923–actueel
Glycerol			17e eeuw–actueel
Glyfosfaat			1974–actueel
Hexachloorethaan			nog niet bepaald–actueel
hexamethyleen-di-iso-cyanaat			< 1949–actueel
Hexamine			1900–actueel
Hydrazine			1955–actueel
Hydrochinon			1908–actueel
Indigosolen			< 1949–actueel
Koper			19e eeuw–actueel
Koperoxychinolaat			1970–1996
Kwik			1850–actueel

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1-1-1975 Categorie II
Lindaan			1947–actueel
Lood			16e eeuw–actueel
Malathion			1947–actueel
Mcpa			1947–actueel
Melamine			1950–actueel
metam-natrium			1947–2001
Methanol			18e eeuw–actueel
Methoxychlor			nog niet bepaald
Methylacrylaat			1940–actueel
Methylbromide			1947–1981
Methylchloride			nog niet bepaald
Methylisothiocyanaat			1947–1984>
Methylkwik			nog niet bepaald
Mevinphos			1947–1999
Molybdeen			< 1948–actueel
Naftaleen			1860–actueel
n-decaan			19e eeuw–actueel
n-hexaan			19e eeuw–actueel
Nikkel			19e eeuw–actueel
Nitroglycerine			19e eeuw–actueel
n-octaan			19e eeuw–actueel
o-cresol			1855–actueel
o-di-ethylphatalaat			1949–actueel
Oliezuur			19e eeuw–actueel
Parathion			1947–actueel
pcb-28			1930–1998

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1-1-1975 Categorie II
Pentachloorfenol			1935–1998
Picrinezuur			1902–actueel
p-phenyleendiamine			nog niet bepaald–actueel
Propyleenglycol			1949–actueel
Pyridine			1949–actueel
Selenium			1930–actueel
Simazin			1947–actueel
Stearine			19e eeuw–actueel
Stearinezuur			17e eeuw–actueel
Strontium			1936–actueel
Styreen			1945–actueel
Terpentine			19e eeuw–actueel
Tetrachloorkoolstof			1908–actueel
Tetrachloormethaan			1908–actueel
Tetrahydrofuraan			1950–actueel
Tin			1800–actueel
Tolueen			1860–actueel
Toluidine			1880–actueel
Tributyltin			1970>–actueel
Trichloorethaan			1925–1996
Trichlooretheen			1918–actueel
Trichloormethaan			1900–actueel
Vanadium			< 1948–actueel
Vinylchloride			1918–actueel
Wolfraam			1910–actueel
Xyleen			1860–actueel

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1-1-1975 Categorie II
Zilver			1850–actueel
Zineb			1947–actueel
Zink			19e eeuw–actueel
Leidraad-stof	vóór 1-1-1975 Categorie I	Op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1-1-1975 Categorie II
<i>I Metalen</i>			
Antimoon			1893–actueel
Arseen			1840–actueel
Barium			1914–actueel
Cadmium			19e eeuw–actueel
Chroom			1855–actueel
Cobalt			19e eeuw–actueel
Koper			19e eeuw–actueel
Kwik			1850–actueel
Lood			16e eeuw–actueel
Molybdeen			
Nikkel			19e eeuw–actueel
Zink			19e eeuw–actueel
<i>II Anorganische verbindingen</i>			
cyaniden-vrij			1840–actueel
cyaniden-complex (pH<5)			1840–actueel
cyaniden-complex (pH>=5)			1840–actueel
Thiocyanaten			
bromide (mg Br/l)			
chlorige (mg Cl/l)			

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1-1-1975 Categorie II
fluoride (mg F/l)			
III Aromatische verbindingen			
Benzeen			1840–actueel
Ethylbenzeen			
Tolueen			1860–actueel
Xylenen			1860–actueel
styreen (vinylbenzeen)			1945–actueel
Fenol			1912–actueel
cresolen (som)			1923–actueel
catechol (o-dihydroxybenzeen)			
resorcinol (m-dihydroxybenzeen)			
hydrochinon (p-dihydroxybenzeen)			1908–actueel
IV Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK)			
Naftaleen			1860–actueel
Anthraceen			17e eeuw–actueel
Fenantreen			
Fluorantheen			18e eeuw–actueel
Benzo(a)antraceen			
Chryseen			
benzo(a)pyreen			19e eeuw–actueel
benzo(ghi)peryleen			
benzo(k)fluorantheen			
indeno(1,2,3-cd)pyreen			

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1- 1-1975 Categorie II
<i>V Gechloreerde koolwaterstoffen</i>			
Vinylchloride			1918–actueel
Dichloormethaan			
1,1-dichloorethaan			
1,2-dichloorethaan			
1,1-dichlooretheen			
Dichloorpropanen			
trichloormethaan (chloroform)			1900–actueel
1,1,1-trichloorethaan			1925–1996
1,1,2-trichloorethaan			1925–1996
trichlooretheen (Tri)			1918–actueel
tetrachloormethaan (Tetra)			1908–actueel
tetrachlooretheen (Per)			1934–actueel
chlorobenzenen (som)			
Monochloorbenzeen			
Dichloorbenzenen			
Trichloorbenzenen			
Tetrachloorbenzenen			
Pentachloorbenzeen			
Hexachloorbenzeen			
chlorofenolen (som)			
monochloorfenolen (som)			
Dichloorfenolen			
Trichloorfenolen			

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1- 1-1975 Categorie II
Tetrachloorfenolen			
Pentachloorfenol			1935–1998
Chloornaftaleen			
Monochlooranilinen			
Polychloorbifenylen			
EOX			
VI Bestrijdingsmiddelen			
DDT/DDE/DDD	1944–1973		
Drins			
Aldrin			1947–1982
Dieldrin			1947–1980
Endrin			1947–
HCH-verbindingen	1947–1967		
α-HCH	1947–1967		
β-HCH	1947–1967		
γ-HCH	1947–1967		
Atrazine			1947–
Carbaryl			1947–2001
Carbofuran		1975–actueel	
Chloordaan			
Endosulfan			1947–actueel
Heptachloor			
heptachloor-epoxide			
Maneb			1947–actueel
MCPA			1947–actueel

UBI-stof	Vóór 1-1-1975 Categorie I	op of na 1-1-1975 Categorie III	Voor en na 1-1-1975 Categorie II
Organatinverbindingen			
<i>VII Overige verontreinigingen</i>			
Cyclohexanon			
Ftalaten			
minerale olie			
Pyridine			
Tetrahydrofuran			
Tetrahydrothiofeen			
Tribroommethaan			

Bijlage 2, behorend bij de artikelen 9, eerste lid, onderdeel f, 17, eerste lid, onderdeel d, 18, derde lid, onderdeel a, en 22

Saneringskosten

Stichtingskosten

Vorbereidende werkzaamheden

- vastleggen bestaande situatie

- opstellen meetnet bij omliggende gebouwen en constructies

- ontruimen/inrichten werkterrein

- verwijderen begroeiing
- plaatsen/verwijderen keten, opnemen verharding, leggen tijdelijke verhardingen
- tijdelijke beveiligingsmaatregelen (hekwerk, wasplaats)
- ontsluiting

- voorzieningen nutsleidingen

proefsleuven voor traceren nutsleidingen

- aanpassen/ondersteunen/verleggen
- in stand houden

- bouwkundige voorzieningen

- in stand houden infrastructurele werken
- fundaties
- damwanden
- hulpconstructies
- voorzieningen arbeidshygiëne en veiligheid tijdens uitvoering

Sloopwerken

- bovengrondse opstallen

- voorzieningen asbest / asbest sanering

- fundaties, vloeren, putten en dergelijke

- verhardingen

- verwerking vrijkomende materialen (voor zover niet verontreinigd)

Herinrichtingskosten

- herstel infrastructurele voorzieningen (weg-terreinverhardingen, riolering, nutsvoorzieningen, groen)

Grondwerken

- inrichten depot

- ontgraven (grond, verontreinigde fundaties, puin etc.)

- scheiden partijen/fracties

- transport
- tijdelijke opslag in tussendepots op locatie
- partijkeuringen mogelijkheden verwerking grond
- leveren en verwerken en verdichten schone aanvulgrond
- ontwateren van slib

Verwerkingskosten

- storten grond
- reiniging grond
- hergebruik grond
- tijdelijke opslag (T.O.P.)

Bemalings- en zuiveringsinrichting

- aanbrengen en verwijderen bemalingssysteem inclusief leidingen en pompen
- aanbrengen/verwijderen zuiveringsinstallatie
- aanbrengen afvoerleidingen
- aanbrengen waarnemingsputten en dergelijke
- in stand houden kortlopende bemaling/zuivering

Afschermconstructies (voorkomen verspreiding bij IBC- en tijdelijke beveiligingsmaatregelen)

- ontgraven sleuf t.b.v. verticale wand (grondverzet en verwerking onder grondwerken en verwerkingskosten)
- aanbrengen verticale wand
- aanbrengen horizontale afdichtingslaag (boven/onder)

Controlesysteem

- aanbrengen debietmeters
- aanbrengen peil- en bemonsteringsfilters of drains
- aanbrengen hoogtebouten
- uitvoeren bestandsopname en nulmeting (zie ook voorbereiding)

Directievoering en milieukundige begeleiding

- directievoering
- milieukundige begeleiding
- analysekosten

– opstellen evaluatierapport

– kosten apparatuur

Bijkomende kosten

- vergunningen (leges, heffing, kosten lozing water)

– verzekeringen

Overhead (over alle voorgenoemde kosten met uitzondering van grondverwerking)

– uitvoeringskosten (max. 10%)

– algemene kosten, winst en risico aannemer, niet inbegrepen de kosten van verwerking van vrijkomende grond, grondwater en afval (max. 15%)

Doorlopende kosten

In stand houden voorzieningen

- in stand houden:

- bemalingssysteem
- zuiveringsinstallatie (verbruikskosten chemicaliën, afvoer slib, etc.)
- energiekosten
- bemaling
- zuivering

– in stand houden bovengrondse constructies en voorzieningen

– in stand houden grondwatercontrolesysteem

– doorspuiten en evt. vervangen controledrains

– doorpompen en evt. vervangen waarnemingsfilters

Bijkomende kosten

– vergunningen (leges, zuiveringsheffing)

– verzekeringen

Nazorg (betreft zowel IBC- als tijdelijke beveiligingsmaatregelen)

– kwantiteitsmetingen

- debietmetingen
- geohydrologische waarnemingen en evaluatie
- zettingsmetingen en evaluatie

– kwaliteitsmetingen

- bemonstering
- analyse
- evaluatie

– algemene begeleiding en toezicht

- scenario bij falen van voorzieningen

Vervangingskosten (zowel voor IBC- als voor tijdelijke beveiligingsmaatregelen)

- vervanging verticale wand
- aanbrengen horizontale afdichtingslaag
- registratie-apparatuur

Bemaling en zuiveringsinrichting

- bemalingssysteem inclusief leidingen en pompen
- zuiveringsinstallatie
- randapparatuur (registratie-, regel- en schakelkasten)

Bijlage 3, behorend bij artikel 21, zesde lid

Verklaring de-minimissteun

U wordt aangeraden om, voordat u de verklaring invult, eerst de toelichting in de bijlage van dit formulier te lezen.

Verklaring

Hierbij verklaart ondergetekende, dat aan de hierna genoemde onderneming³

geen de-minimissteun is verleend

Over de periode van(begindatum van het belastingjaar gelegen twee jaar vóór de datum van ondertekening van deze verklaring) tot (datum van ondertekening van deze verklaring) is niet eerder de-minimissteun verleend.

beperkte de-minimissteun is verleend

Over de periode van.....(begindatum van het belastingjaar gelegen twee jaar vóór de datum van ondertekening van deze verklaring) tot (datum van ondertekening van deze verklaring) is eerder de-minimissteun (in welke vorm of voor welk doel dan ook) verleend tot een bedrag van in totaal €.....

Of deze de-minimissteun al daadwerkelijk is uitbetaald, doet niet ter zake.

Een kopie van de stukken waaruit het verlenen van de-minimissteun blijkt, voegt u hierbij.

reeds andere steun voor dezelfde in aanmerking komende kosten is verleend

Voor dezelfde in aanmerking komende kosten is al staatssteun verleend tot een bedrag van in totaal €..... Deze staatssteun is verleend op grond van de algemene groepsvrijstellingsverordening,⁴ de MKB Landbouwvrijstellingsverordening⁵ of een besluit van de Europese Commissie d.d.

Een kopie van de stukken waaruit het verlenen van staatssteun voor dezelfde in aanmerking komende kosten blijkt, voegt u hierbij.

Aldus volledig en naar waarheid ingevuld door:

³ In artikel 2, tweede lid, Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PbEU 2013, L 352) zijn criteria opgenomen aan de hand waarvan kan worden bepaald wanneer twee of meer ondernemingen binnen dezelfde lidstaat als één onderneming moeten worden beschouwd.

⁴ Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard PbEU 2014, L 187/1.

⁵ Verordening (EU) Nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2015 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard. PbEU2014, L 193/1.

.....(bedrijfsnaam)

.....
(inschrijfnr. KvK)

..... (naam en functie ondertekenaar)

..... (adres onderneming)

..... (postcode en plaatsnaam)

.....(datum)..... (handtekening)

Zie toelichting hierna

Toelichting verklaring de-minimissteun

Deze toelichting dient als hulpmiddel bij het invullen van de de-minimisverklaring. Aan de toelichting kunnen geen rechten worden ontleend. Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PbEU 2013, L 352), hierna 'de de-minimisverordening' is bepalend.

De-minimisverordening en staatssteun

De staatssteunregels in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (artikel 107 en 108 VWEU) stellen beperkingen aan overheden als zij steun willen verlenen aan ondernemingen. Deze de-minimisverklaring is nodig voor de overheid om na te gaan of het voordeel dat uw onderneming door deze de-minimissteun krijgt, past binnen de voorwaarden die de Europese staatssteunregels stellen.

In de de-minimisverordening heeft de Europese Commissie verklaard dat steunmaatregelen (zoals subsidieverlening) tot een bepaalde drempel het handelsverkeer tussen de lidstaten niet ongunstig beïnvloedt en de mededinging niet vervalst, en daarom niet beschouwd worden als staatssteun in de zin van het EU-verdrag. Deze drempel is gesteld op € 200.000,- (€ 100.000,- voor ondernemingen die voor rekening van derden goederenvervoer over de weg verrichten). Dit bedrag geldt per onderneming over een periode van drie belastingjaren. Steun die genoemde drempelbedragen niet overschrijdt, wordt aangemerkt als 'de-minimissteun'. Voor de visserij- en landbouwsector zijn aparte de-minimisverordeningen van toepassing, waarvoor een drempel van respectievelijk € 30.000,-⁶ en € 15.000,-⁷ geldt.

Naast ondernemingen in deze sectoren is de de-minimisverordening (nr. 1407/2013) in bepaalde gevallen niet van toepassing op steun aan ondernemingen die actief zijn in de sector verwerking en afzet van landbouwproducten. Ook exportsteun, steun waardoor binnenlandse producten ten opzichte van ingevoerde producten worden bevoordeeld en steun voor de aanschaf van vervoermiddelen valt buiten de de-minimisvrijstelling.

Eén onderneming

Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2, lid 2 van de de-minimisverordening geeft aan wanneer sprake is van 'één onderneming'. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen

⁶ Verordening (EU) Nr. 717/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector (PbEU 2014, L 190/45).

⁷ Verordening (EU) Nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector (PbEU 2013, L 352).

een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Bedrag van de-minimissteun

Door middel van deze verklaring geeft u aan dat met de huidige financiële bijdrage voor uw onderneming de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. U moet daarom nagaan of gedurende het lopende en de twee voorafgaande belastingjaren enige vorm van de-minimissteun door een overheidsinstantie aan uw onderneming is verstrekt. Indien dit het geval is bent u hierover door de overheidsinstantie in kennis gesteld. Het gaat niet alleen om steun die u heeft ontvangen van de rijksoverheid maar van elke overheidsinstantie. Bij overschrijding van de drempel kan geen beroep meer worden gedaan op de de-minimisverordening. Handelen in strijd met de staatssteunregels kan in het ergste geval leiden tot terugvordering van de verleende steun.

De bedragen die dienen te worden gebruikt bij het invullen van de verklaring, zijn brutobedragen vóór aftrek van belastingen. Behalve om subsidieverlening kan het daarbij gaan om leningen tegen gunstige voorwaarden, de verkoop van grond tegen een lagere prijs dan de marktwaarde, vrijstellingen, verlagingen of kwijtschelding van directe of indirecte belastingen, etc. Onder voorwaarden is het mogelijk de verordening toe te passen op leningen en garanties die langer dan drie jaren lopen.

De de-minimissteun wordt geacht te zijn verleend op het tijdstip waarop uw onderneming een wettelijke aanspraak op de steun verwerft, ongeacht de datum waarop de de-minimissteun aan de onderneming wordt betaald.

Samenloop met reguliere staatssteun

Mogelijk heeft uw onderneming voor dezelfde kosten die in aanmerking komen voor de huidige de-minimissteun reeds staatssteun ontvangen, die door de Europese Commissie is goedgekeurd of binnen het toepassingsgebied van de zogenaamde algemene groepsvrijstellingsverordening⁸ of de MKB Landbouwvrijstellingsverordening⁹ valt. Het totaalbedrag van de-minimissteun en deze staatssteun mag dan de maxima niet overschrijden die op basis van het relevante besluit van de Europese Commissie of de betreffende vrijstellingsverordening zijn toegestaan. Als u twijfelt of bepaalde steun die u heeft ontvangen goedgekeurde of vrijgestelde steun is, kunt u hierover contact opnemen met de overheid of uitvoeringsinstantie van wie u de steun heeft ontvangen.

Het formulier heeft betrekking op drie situaties:

- uw onderneming heeft gedurende het lopende en de twee voorafgaande belastingjaren in het geheel geen de-minimissteun ontvangen;
- uw onderneming heeft gedurende het lopende en de twee voorafgaande belastingjaren de-minimissteun ontvangen. Opgeteld bij het bedrag van de huidige subsidieverlening wordt echter het bedrag van € 200.000,- niet overschreden (respectievelijk € 100.000,-/€ 30.000,-/€ 15.000,-) of

⁸ Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU 2014, L 187/1).

⁹ Verordening (EU) Nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2015 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU2014, L 193/1).

- uw onderneming heeft voor dezelfde kosten die in aanmerking komen voor de huidige subsidie reeds andere vormen van staatssteun ontvangen.

Uiteraard vult u alléén de rubriek(en) in die op uw situatie van toepassing is/zijn. Vergeet vooral niet om de bijlage(n) bij te sluiten.

Toelichting

Algemeen deel

1.1 Inleiding

Deze Tijdelijke regeling subsidie bodemsanering ernstige historische verontreiniging bedrijfsterreinen (verder: regeling) bevat de basis voor het verlenen van subsidies voor bodemsaneringen van ernstig verontreinigde bedrijfsterreinen. Deze regeling is nodig omdat de bodemregels zijn opgegaan in de Omgevingswet (verder: Ow) via de Aanvullingswet bodem Omgevingswet (verder: Aanvullingswet). Het Besluit financiële bepalingen bodemsanering en de Regeling financiële bepalingen bodemsanering 2005 (tezamen de bedrijvenregeling) vervallen daardoor van rechtswege, met dien verstande dat zij van toepassing blijven op de situaties, bedoeld in artikel 3.1 van de Aanvullingswet. Voor saneringen die niet onder dat overgangsrecht vallen, is een nieuwe voorziening nodig. Dat is de onderhavige regeling, die gebaseerd is op het Kaderbesluit subsidies I en M (verder: Kaderbesluit). Daarin is het merendeel van de bepalingen van de bedrijvenregeling overgenomen, en is waar nodig aangesloten bij het systeem van de Ow en de Kaderwet subsidies I en M (verder: Kaderwet) en het Kaderbesluit.

De bedrijvenregeling is een subsidieregeling op grond waarvan de eigenaar of erfpachter van een bedrijfsterrein subsidie of cofinanciering kan aanvragen voor het saneren van ernstige historische bodemverontreiniging op zijn bedrijfsterrein ontstaan voor 1975.¹⁰ De bedrijvenregeling vloeit voort uit convenantsafspraken die het Rijk, IPO, VNG met VNO-NCW en MKB-Nederland in 2001 hebben gemaakt. De onderhavige regeling bevat bepalingen ter uitwerking van regels in de Kaderwet en het Kaderbesluit. Het betreft een zo veel als mogelijk beleidsneutrale omzetting van de bedrijvenregeling. Een aantal aanpassingen is echter nodig om de onderhavige regeling in te bedden in – het voor de bodem nieuwe – stelsel. Die aanpassingen worden beschreven in de toelichting.

De Kaderwet, het Kaderbesluit en deze regeling vormen tezamen het kader, vanaf het moment van inwerkingtreding van de Aanvullingswet, voor het verlenen van subsidies in verband met het aanpakken van ernstige historische bodemverontreinigingen op bedrijfsterreinen. Tevens is de onderhavige regeling verbonden met de bodemregelgeving in het nieuwe stelsel van de Ow en met name in het Besluit activiteiten leefomgeving (verder: BAL), zoals gewijzigd door het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet. Voor die gevallen van bodemverontreiniging waarop het overgangsrecht van de Aanvullingswet van toepassing is, blijven de Wet bodembescherming (verder: Wbb) en de bedrijvenregeling van toepassing. Dat is het geval indien er voor de inwerkingtreding van de Aanvullingswet er op grond van de Wbb een besluit is genomen dat spoedige sanering noodzakelijk is, indien er een saneringsplan overeenkomstig de Wbb is ingediend, of indien er een BUS-melding¹¹ is gedaan.

1.2 Aanleiding en doel van deze regeling

De bodem en de ondergrond leveren belangrijke bijdragen aan het realiseren van allerlei maatschappelijke doelen op het terrein van de energievoorziening, de drinkwatervoorziening, grondwaterreserves, landbouw natuur en klimaatmitigatie en adaptatie.

De Ow en de uitvoeringsregelgeving bieden het nieuwe juridische kader voor maatschappelijke opgaven en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Het stelsel is gericht op:

"het met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, en in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften."

Deze zogenoemde maatschappelijke doelen zijn opgenomen in artikel 1.3 van de Ow.

¹⁰ Voor cofinanciering is de voorwaarde dat de verontreiniging geheel voor 1987 is veroorzaakt.

¹¹ Besluit uniforme saneringen.

Voor een verdere ontwikkeling naar een duurzaam en efficiënt beheer van de bodem en ondergrond, dienen ook de komende jaren de verontreinigingen te worden aangepakt die een onaanvaardbaar risico vormen voor de mens, voor de ecologie of vanwege de verspreiding van de verontreiniging.

Deze aanpak is vastgelegd in het convenant bodem en ondergrond 2016-2020¹², en in het daarop aansluitende Convenant Bodem en Bedrijfsleven 2015¹³ hebben de overheid en het bedrijfsleven zich – onder meer - gezamenlijk gecommitteerd aan het afronden van saneringsoperaties, de aanpak van spoedoperaties op bedrijfsterreinen en eenvoudigere regels voor de omgang met bodemkwaliteit. Dit blijkt uit de overwegingen van het Convenant en is uitgewerkt in de bepalingen van het Convenant.

Tot de afspraken die zijn opgenomen in het Convenant Bodem en Bedrijfsleven, behoort de voorbereiding van een wetsvoorstel om de Wet bodembescherming en de uitvoeringsregelgeving op te nemen in de Ow en de daarbij behorende uitvoeringsregels. Dit is gebeurd in de Aanvullingswet, het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet en de Aanvullingsregeling bodem Omgevingswet.

Met het opnemen van de Wbb in de Ow komt de juridische grondslag voor het Besluit financiële bepalingen bodemsanering en de Regeling financiële bepalingen bodemsanering 2005 (verder: Bfbb resp. Rfbb) te vervallen. Het nakomen dan wel continueren van de afspraken die zijn opgenomen in de Convenanten kan echter plaatsvinden op basis van een ander of een vervangend juridisch kader. Dat kader is een bestaand algemeen kader, namelijk de Kaderwet en het Kaderbesluit, voor het verstrekken van subsidies.

1.3 Achtergrond en uitgangspunten van de Kaderwet

De Kaderwet vloeit voort uit de Aanwijzingen voor de subsidieverstrekking¹⁴ (hierna: aanwijzingen), ook wel bekend als het Uniform subsidiekader (USK). Alle rijkssubsidieverstrekingen – behoudens uitzonderingen - dienen hier aan te voldoen. Het doel van de aanwijzingen is om een eenvoudigere uitvoering en beheer van subsidies mogelijk te maken en om de lasten voor burgers en bedrijven terug te dringen. De aanwijzingen zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- proportionaliteit tussen het subsidiebedrag en administratieve lasten;
- sturing op prestaties en hoofdlijnen;
- uniformering en vereenvoudiging;
- verantwoord vertrouwen en risicoacceptatie.

Kenmerkende elementen zijn:

- a) drie standaard uitvoerings- en verantwoordingsarrangementen waarvan de toepassing wordt bepaald door de hoogte van het subsidiebedrag;
- b) uniformering en vereenvoudiging van begrippen en verplichtingen in het subsidieproces (o.a. termijnen, voorschotten, rapportages); en
- c) Rijksbreed beleid om misbruik te voorkomen.

Het USK gaat uit van proportionaliteit tussen de administratieve lasten voor de ontvanger en het subsidiebedrag. Hoe lager het subsidiebedrag per ontvanger is, hoe minder of hoe eenvoudiger voorwaarden worden gesteld, en hoe efficiënter de verantwoording wordt ingericht. Afhankelijk van de hoogte van het subsidiebedrag is één van de drie standaard uitvoerings- en verantwoordingsarrangementen van toepassing. Het Bfbb en de Rfbb – met als grondslag de Wbb – zijn tot het moment van inwerkingtreding van de Aanvullingswet hiervan uitgezonderd.

Vanaf het moment van inwerkingtreding van de Aanvullingswet heeft deze regeling echter – net als andere subsidieregelingen van I en W - de Kaderwet als grondslag en kent ook de genoemde uitgangspunten.

1.4 Reikwijdte van de regeling

¹² Convenant bodem en ondergrond 2016-2020 van 17 maart 2015, gesloten tussen de toenmalige Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu en de IPO, VNG en de Unie van Waterschappen.

¹³ Convenant Bodem en Bedrijfsleven van 18 mei 2015, gesloten tussen de toenmalige Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu en VNO-NCW en MKB-Nederland (Stcrt. 28 mei 2015, nr. 14097).

¹⁴ Stcrt. 31 december 2009, nr. 20306.

Deze regeling is een tijdelijke regeling voor het verstrekken van subsidie voor ernstige historische bodemverontreiniging op bedrijfsterreinen, heeft dezelfde reikwijdte als de bedrijvenregelingen betreft ook cofinanciering. De regeling regelt de voorwaarden waaronder de eigenaar of, indien er sprake is van erfpacht, de erfpachter van een verontreinigd bedrijfsterrein subsidie kan verkrijgen voor het saneren van ernstige verontreiniging op dat terrein en bevat procedurele voorschriften voor het verlenen en vaststellen van de subsidie. Het is ook mogelijk om de sanering te laten verrichten door een rechtspersoon zonder winstoogmerk, en om aan die rechtspersoon subsidie te verstrekken voor de exploitatielasten van diens bureau. Daarnaast is het mogelijk om subsidie te verstrekken voor onder andere kennisontwikkeling en kennisoverdracht aan een organisatie zonder winstoogmerk.

Wel zijn er veranderingen nodig door de inbouw in het Kaderstelsel subsidies I en M, de verbinding met het stelsel van de Ow, met name het BAL, en het samenvoegen van het Bfbb en de Rfbb in één ministeriële regeling. Er zijn geen wijzigingen beoogd anders dan dat juridisch technisch noodzakelijk is. Slechts die wijzigingen worden beschreven in het algemene deel van de toelichting.

Saneringen die vallen onder het overgangsrecht van de Aanvullingswet komen niet voor subsidiëring in aanmerking.

1.5 Termijnen

In de regeling zijn – net als in het Bfbb - termijnen opgenomen om te bereiken dat op korte termijn wordt begonnen met saneren met een subsidie. Het betreft dezelfde termijnen. De opgenomen termijnen betreffen verschillende stadia in het proces. Ten eerste is opgenomen dat de gegevens met betrekking tot de sanering uiterlijk op 31 december 2023 moeten worden ingediend. Dat is van belang om voor een subsidie in aanmerking te kunnen komen.

De tweede termijn betreft de vervaldatum van de regeling, te weten 1 januari 2025. Om voor een subsidie in aanmerking te komen dient een subsidieaanvraag uiterlijk op 31 december 2024 te zijn ingediend.

Na 31 december 2024 is het niet meer mogelijk om een subsidieaanvraag in te dienen of om een beroep op cofinanciering te doen en worden er geen rijksmiddelen meer beschikbaar gesteld voor het toekennen van subsidies ten behoeve van het aanpakken van historische ernstige bodemverontreinigingen op bedrijfsterreinen op grond van deze regeling of van de bedrijvenregeling voor die gevallen die onder het overgangsrecht van de Aanvullingswet vallen.

Een derde termijn betreft de afronding van de sanering. In de verleningsbeschikking wordt opgenomen dat de sanering voor 1 januari 2030 dient te zijn afgerond. Vervolgens is een termijn opgenomen voor het indienen van de aanvraag tot subsidievaststelling. Deze dient uiterlijk op 31 december 2029 te zijn ingediend.

Met het opnemen van een vervaldatum voor de regeling (1 januari 2025) wordt voldaan aan de verplichting van artikel 4.10 van de Comptabiliteitswet 2016.

Voorname termijnen zijn ruim voldoende om het overgrote deel van de saneringssituaties af te ronden. Voor omvangrijke of gecompliceerde situaties sluiten de termijnen goed aan bij de beleidsmatige insteek dat niet meer wordt gestreefd naar een eeuwigdurend isoleren, beheren en controleren (een saneringsvariant). Het streven is gericht op het bereiken van een zogenoemde stabiele eindsituatie.

1.6 Delegatiebevoegdheid

Vanaf het moment van inwerkingtreding van de Aanvullingswet voorziet de Kaderwet in de mogelijkheid tot doordelegeren van subsidieverstrekking aan de bevoegde gemeenten of provincies. Deze wijziging van de Kaderwet voorziet in het invoegen van artikel 6a. In dat artikel staat:

Onze Minister kan de uitvoering van een algemene maatregel van bestuur of een ministeriële regeling over het verstrekken van subsidies voor de in artikel 3 genoemde activiteiten met inbegrip van het nemen van besluiten op grond van die regels delegeren aan bestuursorganen van provincie of gemeente.

Van deze mogelijkheid tot doordelegeren wordt gebruik gemaakt. Dat betekent dat de bevoegdheden van de minister voor het verlenen van subsidie op grond van deze regeling worden uitgevoerd door de bestuursorganen van de gemeenten. Zowel het uitvoeren van taken in de fysieke leefomgeving inclusief bodemtaken als het verstrekken van subsidies voor het aanpakken van verontreinigde bedrijfsterreinen komen

terecht op een en dezelfde plek, namelijk bij de bevoegde gezagen op grond van de Ow. De delegatie en de randvoorwaarden zijn in een separaat besluit vastgelegd.¹⁵

2. Wijzigingen ten opzichte van de bedrijvenregeling: financiële aspecten

2.1 Inleiding

De regeling kent een aantal criteria voor de toegang tot en de hoogte van de subsidie. Zij betreffen met name het tijdstip van veroorzaking, de betrokkenheid bij de veroorzaking en het tijdstip van verwerving van het terrein. Deze criteria zijn ongewijzigd gebleven. De wijzigingen zijn gerelateerd aan het inbedden in de Kaderwet en het Kaderbesluit. Het gaat om de volgende wijzigingen:

- de verschillende uitvoeringsvarianten- en verantwoordingsarrangementen. Het gaat om drie standaard varianten die gerelateerd zijn aan de hoogte van het subsidiebedrag: namelijk tot € 25.000,- van € 25.000,- tot € 125.000,- en boven de € 125.000,-;
- de bevoorschotting;
- het instellen van een subsidieplafond;
- subsidieverstrekking aan een rechtspersoon zonder winstoogmerk.

2.2 Het inbedden in de Kaderwet en het Kaderbesluit

In de Kaderwet zijn enkele algemene bepalingen opgenomen waaronder een bepaling waarin is opgenomen dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat (verder: minister) subsidie kan verstrekken voor activiteiten die passen binnen de genoemde beleidsterreinen, onder andere milieubeheer (zie artikel 3, eerste lid, van de Kaderwet).

In het Kaderbesluit zijn in principe alle uitvoerende elementen van de subsidieverstrekking aan de orde, inclusief bepalingen betreffende misbruik en oneigenlijk gebruik. Daarmee vindt standaardisering van subsidieverstrekking plaats. Het gaat om procedurele stappen, over de wijze van aanvragen, verstrekken en vaststellen, over het verstrekken van voorschotten en de subsidievaststelling. Deze regeling vindt haar grondslag in de Kaderwet en het Kaderbesluit en bepaalt wie wanneer voor welke activiteiten in relatie tot bodemsanering subsidie kan aanvragen.

2.3 Vertrouwen in en verantwoordelijkheden van de subsidieaanvrager

Een hoge mate van vertrouwen in en verantwoordelijkheid van de subsidieaanvrager zijn kenmerkende elementen van het high-low trust model – voor alle categorieën – dat het uitgangspunt is voor het verlenen van subsidies. Hierdoor is het mogelijk om de lasten van overheid en bedrijfsleven zo laag mogelijk te houden door bijvoorbeeld het beperken van de te overleggen gegevens.

Naar mate het subsidiebedrag lager is, stelt het stelsel minder eisen aan de subsidieaanvrager en naarmate het subsidiebedrag hoger is worden er op grond van het stelsel meer eisen gesteld.

In het stelsel is voorzien in een meldingsplicht van de subsidieontvanger. Het stelsel gaat uit van vertrouwen en een eigen verantwoordelijkheid van de subsidieontvanger maar zodra het aannemelijk is dat de gesubsidieerde activiteiten niet geheel, niet tijdig of niet zullen worden verricht of niet geheel, niet tijdig of niet volgens alle daaraan verbonden verplichtingen zullen worden verricht, moet de subsidieontvanger dit onverwijld melden bij de subsidieverstrekker. In dat geval zal de subsidie lager of op nihil worden vastgesteld of zullen nadere afspraken worden gemaakt over het aanpassen van de verplichtingen. Deze aanpassingen leiden tot een nieuwe beschikking waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld.

Wanneer de subsidieontvanger verzuimt om het voorgaande te melden dan kan, indien dat achteraf mocht blijken, met toepassing van artikel 4:49 Algemene wet bestuursrecht (verder: Awb) alsnog de subsidievaststelling worden ingetrokken of ten nadele van de ontvanger worden gewijzigd omdat de ontvanger wist of behoorde te weten dat de vaststelling onjuist was. Een op nihil stellen van de subsidie en terugvorderen inclusief wettelijke rente van het hele subsidiebedrag is dan mogelijk (waarbij de specifieke omstandigheden in aanmerking worden genomen). Dit wordt proportioneel geacht, omdat de subsidieontvanger door niet te

¹⁵ Het delegatiebesluit zal worden opgesteld na de internetconsultatie.

melden, misbruik maakte van de high trust, die ten grondslag ligt aan het subsidiekader. Uiteraard geldt dit niet voor wijzigingen waarmee de subsidieverlener op verzoek van de ontvanger heeft ingestemd.

Op grond van het Kaderbesluit kan de subsidieverlener steekproeven doen en onderzoeken of de subsidieontvanger voldoet aan de verplichtingen van het stelsel. Als daaruit blijkt dat de subsidieontvanger hieraan niet voldoet dan kan de subsidieverlener ook hier de subsidie op nihil stellen en de toegekende subsidie terugvorderen.

2.4 Uitwerking high-low trust

Het Kaderbesluit kent drie uitvoerings- en verantwoordingsarrangementen – ook wel bekend als het high-low trust model - waarbij onderscheid wordt gemaakt in de hoogte van de subsidiebedrag, namelijk:

- tot € 25.000,-;
- van € 25.000 tot € 125.000,-;
- vanaf € 125.000,-.

Bij elke categorie horen verschillende voorwaarden, die worden bepaald door de hoogte van het subsidiebedrag, waaraan dient te worden voldaan bij het aanvragen respectievelijk vaststellen en verantwoorden van de subsidie. Hoe hoger het subsidiebedrag des te meer inzicht in gegevens er wordt gevraagd. Verder kan de subsidieverstrekker op basis van de beschikbare gegevens die bij de aanvraag worden verstrekt beoordelen of de aanvrager voldoende draagkrachtig is om de activiteit te verrichten en af te ronden.

Op grond van het Bfbb zijn tot nu toe subsidiebedragen toegekend die passen in alle drie de categorieën. De verwachting is dat ook op grond van de regeling subsidiebedragen worden toegekend die in alle drie de categorieën vallen. Derhalve zijn in deze regeling bepalingen opgenomen als een aanvulling op en uitwerking van alle drie de categorieën zoals beschreven in het Kaderbesluit. Hieronder volgt een beschrijving van de voorwaarden die gelden voor elke categorie en vervolgens de voorwaarden die gelden per categorie.

2.5 Voorwaarden die gelden voor elke categorie

Voor de gegevens die worden verstrekt bij de aanvraag tot subsidie wordt aangesloten bij het stelsel van de Ow en met name het BAL. De gegevens die in artikel 9 van de regeling zijn opgenomen, worden ook verstrekt in het kader van het verrichten van de milieubelastende activiteiten zoals het saneren van de bodem en het graven in de bodem boven de interventiewaarde bodemkwaliteit (met uitzondering van de tijdelijke uitname van grond). De aanpak van grondwater is geen milieubelastende activiteit volgens het BAL maar maakt wel onderdeel uit van deze regeling. Daarom wordt voor het indienen van gegevens in het kader van de aanvraag tot subsidie gebruik gemaakt van gegevens die worden voorgeschreven door de decentrale overheden (zie ook hoofdstuk 3).

Daarnaast dient een gespecificeerde begroting van de kosten die is opgebouwd uit de subsidiabele kostenposten, bedoeld in bijlage 2 te worden verstrekt. De gegevens geven de subsidieverstrekker inzicht in of het gevraagde subsidiebedrag reëel is.

Op de algemeen omschreven verplichtingen die zijn opgenomen in artikel 17 van het Kaderbesluit zijn in artikel 17 van de regeling aanvullende verplichtingen opgenomen. Op grond van dat artikel dient de subsidieontvanger aannemelijk te maken dat de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en dat aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zijn voldaan. De subsidieontvanger dient in het kader van de aanvraag tot vaststelling te beschikken over de resultaten van de milieukundige begeleiding of een evaluatieverslag volgens BRL SIKB 6000. Daarnaast dient de subsidieontvanger te beschikken over de factuur van de gekozen aannemer en over twee offertes indien de kosten van sanering minder zijn dan € 50.000,- of drie offertes indien de kosten van sanering hoger zijn dan € 50.000,-. Als niet voor de laagste offerte is gekozen dan dient de subsidieontvanger te beschikken over een motivering daarvoor.

2.6 Subsidieverstrekking tot € 25.000,-

Kenmerkend voor subsidies van minder dan € 25.000,- is dat een vast bedrag (lump sum) wordt verstrekt op basis van een percentage zoals opgenomen in de regeling en dat de subsidieontvanger achteraf op verzoek

aantoont dat de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd. Er geldt alleen een verantwoording op prestaties. Deze uitvoeringsvariant kent op grond van artikel 15, tweede lid, van het Kaderbesluit twee opties:

- a. direct vaststellen;
- b. een beschikking tot subsidieverlening met vermelding van de datum waarop de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht en de datum waarop de subsidie ambtshalve wordt vastgesteld.

De subsidieverstrekker kan zelf een keuze maken over welke optie toe te passen in het kader van een specifieke aanvraag om subsidie.

Omdat er een risico is dat het verloop van saneringen afwijkt van het oorspronkelijke saneringsvoornemen is optie a – direct vaststellen – meestal minder geschikt. Het toepassen van optie a zal er vooral toe leiden dat achteraf de subsidie tot vaststelling zo mogelijk dient te worden herzien. Indien een beschikking wordt herzien dan is daartegen bezwaar en beroep mogelijk.

Optie b daarentegen biedt de mogelijkheid om in een subsidiebeschikking de datum te vermelden waarop de activiteiten moeten zijn verricht en de datum waarop de subsidie ambtshalve wordt vastgesteld. Zo kan het moment van het vaststellen van de subsidie goed worden afgestemd op het moment dat de prestaties zijn geleverd en kan daarmee zoveel mogelijk worden voorkomen dat de beschikking tot subsidievaststelling achteraf dient te worden herzien.

Aan deze categorie kunnen geen verplichtingen worden verbonden tot het bijhouden of overleggen van een administratie van aan de activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten als bedoeld in artikel 4:37, eerste lid, onderdeel b, van de Awb. Ook wordt er geen rekening en verantwoording afgelegd over de uitgaven en inkomsten, bedoeld in artikel 4:37, eerste lid, onderdeel f, van de Awb. En wordt er geen verplichting opgelegd tot het overleggen van een tussentijds voortgangsverslag. Overigens geldt er op grond van het Burgerlijk Wetboek (wel) een algemene administratieverplichting.

Eventueel kan de subsidieverstrekker ter plekke een controle uitvoeren over de uitgevoerde prestaties.

2.7 Subsidie verstrekking van € 25.000,- tot € 125.000,-

Kenmerkend voor subsidies van tussen de € 25.000,- en € 125.000,- is dat de subsidieontvanger (achteraf) aantoont dat de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd. Er geldt een verantwoording op prestaties, de verantwoording moet altijd worden gedaan en gebeurt bij de aanvraag tot subsidievaststelling. Het verstrekken van subsidies binnen deze categorie bestaat uit een maximum bedrag - op basis van een percentage zoals opgenomen in de regeling - voor een nog te verrichten prestatie-eenheid welke wordt bepaald op basis van de gegevens die worden ingediend bij de aanvraag. De verwachting is dat de meeste subsidieaanvragen op grond van de regeling in deze categorie zullen vallen.

De subsidieverstrekker dient vooraf aan te geven op welke manieren kan worden aangetoond dat de prestaties zijn geleverd. Met de resultaten van de milieukundige begeleiding of een evaluatieverslag op grond van BRL SIKB 6000 (artikel 17) wordt dit aangetoond. Maar ook kunnen door het bevoegd gezag in de beschikking tot verlening aanvullende voorwaarden worden opgenomen als dat – gelet op de specifieke situatie – nodig is. Te denken valt aan een logboek en monsters van de gesaneerde bodem.

De subsidieverstrekker kan besluiten om een controle ter plekke uit te voeren.

De omvang van de te leveren prestatie is veelal groter dan de omvang van de te leveren prestatie van categorie 1 en de looptijd is mogelijk langer. Indien de periode van de uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt meer dan twaalf maanden bedraagt, wordt een tussentijds voortgangsverslag ten hoogste één keer per periode van twaalf maanden ingediend.

De aanvraag tot een beschikking tot subsidievaststelling gaat vergezeld van een verslag omtrent het verloop van de uitvoering en de resultaten van de activiteit, waaruit blijkt dat de subsidieontvanger aan de verplichtingen heeft voldaan (artikel 24, derde lid, van het Kaderbesluit).

Er wordt geen bijkomende financiële verantwoording en geen door een accountant opgesteld stuk gevraagd.

2.8 Subsidie verstrekking boven € 125.000,-

Het verstrekken van subsidies binnen deze categorie bestaat uit een maximumbedrag op basis van een percentage zoals opgenomen in de regeling voor een nog te verrichten prestatie-eenheid. De voorwaarden die gelden voor deze categorie zijn hetzelfde als de voorwaarden die gelden voor subsidiebedragen van € 25.000,- tot € 125.000,-. Het verschil is echter dat als sprake is van subsidiebedragen boven de € 125.000,- een financieel verslag moet worden verstrekt dat is opgebouwd uit kostenposten zoals opgenomen in bijlage 2. Daarnaast voegt de subsidieaanvrager een verklaring bij de aanvraag tot subsidievaststelling dat slechts de saneringskosten zijn betrokken, bedoeld in artikel 18, derde lid, onderdeel b, van de regeling. Ook dient een verklaring van een accountant te worden verstrekt.

2.9 Voorschotten en betaling

Gelijktijdig met de beschikking tot subsidieverstrekking worden de voorschotten verstrekt.

Bij subsidies van € 25.000,- of minder wordt bij de beschikking tot subsidieverlening 100% voorschot verleend. Als bij subsidies van € 25.000,- of minder na de aanvraag meteen de beschikking tot vaststelling wordt gegeven, dan vindt de betaling van het subsidiebedrag in één keer plaats. Er is dan geen sprake van voorschotverlening. Voor subsidies van € 25.000,- of meer zijn in de regeling regels opgenomen in de artikelen 9, eerste lid, onderdeel g, 11 tweede lid, en 12.

Als de duur van de sanering langer is dan een jaar dan wordt niet eerder overgegaan tot het verlenen dan een voorschot dan dat een voortgangsverslag is ingediend.

Gekozen is voor (het behouden van) maximaal twee momenten voor het uitbetalen van voorschotten vanuit het oogpunt van zoveel als mogelijk beleidsneutraal ombouwen van de bedrijvenregeling op basis waarvan de subsidieontvanger maximaal twee keer om een voorschot kan verzoeken.

De subsidieverstrekker neemt vervolgens deze twee momenten op in de beschikking tot verlening van de subsidie. Ook de hoogte van het bedrag wordt in deze beschikking opgenomen en kan – tezamen - maximaal 80% van de subsidiabele saneringskosten bedragen. Uiteindelijk zal de totale hoogte van de voorschotten in het kader van de vaststelling van de subsidie worden verrekend met het resterende bedrag.

Anders dan ten opzichte van het Bfbb is dat onder de Kaderwet de tijdstippen voor de uitkering van een voorschot al in de beschikking tot verlening worden opgenomen. Verder kan er niet meer aan de subsidieontvanger worden gevraagd om financiële zekerheid te stellen.

2.10 Het subsidieplafond

Het Bfbb kent geen subsidieplafond maar is een zogenaamde open-einde-regeling. In deze regeling wordt voorzien in een subsidieplafond. In artikel 4, tweede lid, van de Kaderwet staat namelijk dat wordt voorzien in de vaststelling van een subsidieplafond.

Het subsidieplafond bestaat uit de volgende onderdelen:

- de subsidieverstrekking en cofinanciering;
- de exploitatiesubsidie;
- kennisontwikkeling en kennisoverdracht.

De factor die van invloed kan zijn, is het nog te verwachten aantal¹⁶ subsidieaanvragen vanaf de inwerkingtreding van de Aanvullingswet tot 1 januari 2025, de einddatum van de bedrijvenregeling. Mogelijk zullen er meer aanvragen om subsidie worden ingediend naarmate de einddatum dichterbij komt.

2.11 Subsidieverstrekking aan een rechtspersoon zonder winstoogmerk

De minister kan op grond van deze regeling subsidie verstrekken aan een rechtspersoon zonder winstoogmerk voor het collectief saneren van meerdere ernstige verontreinigingen van bedrijfsterreinen. Een subsidie kan aan een rechtspersoon zonder winstoogmerk worden verstrekt mits die rechtspersoon voldoet aan een aantal voorwaarden, namelijk er is sprake van aantoonbare gedegen kennis van bodemsanering en van de desbetreffende branche of van het onderwerp waarop de bodemsanering betrekking heeft. Maar ook heeft zo'n rechtspersoon bodemsanering tot doel en coördineert en voert bodemsaneringsactiviteiten uit voor een

¹⁶ Zie ook de evaluatie 'Besluit financiële bepalingen bodemsanering en regeling financiële bepalingen bodemsanering 2005', uitgevoerd in 2015.

eigenaar of erfpachter van het bedrijfsterrein waar de ernstige verontreiniging is gesitueerd en heeft met hem een overeenkomst. Verder dient er bij de rechtspersoon aantoonbare kennis te zijn van bodemsaneringen. Een rechtspersoon die is aangewezen op grond van artikel 30 van het Bfbb kan eveneens een subsidie verkrijgen.

Een subsidie kan worden verleend voor het collectief saneren van ernstige historische verontreiniging van een bedrijfsterrein. Uit de subsidie kan de rechtspersoon zonder winstoogmerk een korting verstrekken aan de eigenaar of de erfpachter ten behoeve van de kosten van sanering van een bedrijfsterrein.

3. Wijzigingen ten opzichte van de bedrijvenregeling: inhoudelijke aspecten

3.1 Inleiding

Met het vervallen van de Wbb en het inwerkingtreden van het stelsel van de Ow wordt er gekozen voor een andere benadering van de bodem. Er wordt uitgegaan van de bodemkwaliteit zoals die is en waarbij het mogelijk wordt gemaakt om binnen deze randvoorwaarde de juiste combinaties te zoeken van functie en kwaliteit. In die context is de verwachting dat (ernstige) bodemverontreiniging nog vooral zal worden aangepakt daar waar sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen in plaats van het geïsoleerd aanpakken van een geval van bodemverontreiniging. Deze regeling sluit aan op die ontwikkelingen maar respecteert ook de eventuele wensen van de eigenaar of erfpachter van een bedrijfsterrein om – uitgaande van ‘beleidsneutraliteit’ – (toch) de gehele ernstige verontreiniging aan te pakken. Voor een volledige beschrijving van de veranderingen in het nieuwe stelsel wordt verwezen naar het aanvullingsspoor bodem. Het aanvullingsspoor bodem bestaat uit de Aanvullingswet, het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet en de Aanvullingsregeling bodem Omgevingswet. De wijzigingen zijn gerelateerd aan het vervallen van de Wbb en de inwerkingtreding van de Ow en het BAL.

3.2 Strekking van de wijzigingen in de regeling

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de bedrijvenregeling betreffen:

- het begrip ernstige verontreiniging;
- het begrip saneren;
- de indieningsvereisten in het kader van de aanvraag tot subsidieverlening en de aanvraag tot subsidievaststelling;
- het gebiedsgericht grondwaterbeheer;
- deelsaneringen.

3.3 Het begrip ernstige verontreiniging

Het doel van het Bfbb was, en is, het op aanvraag subsidie verstrekken aan de eigenaar of indien op het bedrijfsterrein een recht van erfpacht rust de erfpachter van een bedrijfsterrein voor het saneren van een geval van ernstige verontreiniging van een bedrijfsterrein (artikel 9 van het Bfbb). In deze beschrijving van het doel van de bedrijvenregeling neemt het begrip ‘een geval van verontreiniging’ een belangrijke plaats in. De Ow laat de gevalsdefinitie los en stelt de activiteit centraal. Daarnaast is het begrip in de dagelijkse praktijk niet noodzakelijk, niet voor de uitvoering van de bodemsanering noch voor de (omvang van de) subsidie. Dat vindt zijn grondslag in het feit dat reeds langere tijd de aanpak van het geval niet meer de voorkeur heeft van saneerders maar dat de aanpak van de bodemverontreiniging het ruimtelijke spoor volgt. Daarom is in de omschrijving van het doel in deze regeling de gevalsdefinitie eveneens los gelaten.

Het begrip ernstige verontreiniging daarentegen is wel opgenomen in de regeling om zo veel mogelijk vast te houden aan het oorspronkelijke doel en subsidie te kunnen blijven verstrekken voor het saneren van historische ernstige bodemverontreiniging op bedrijfsterreinen. Voor de omschrijving van het begrip ernstige verontreiniging is gebruik gemaakt van elementen uit hoofdstuk 2 uit de circulaire bodemsanering 2013 en zijn de volumecriteria toegevoegd. De gedachte daarbij is dat er sprake moet zijn van een minimale hoeveelheid grond (25 m³) of grondwater (100 m³) als het gaat om de volumecriteria om voor subsidie in aanmerking te kunnen komen. Verder wordt verwezen naar bijlage IIA bij het BAL als het gaat om de interventiewaarde bodemkwaliteit en bijlage Vd bij het Besluit kwaliteit leefomgeving als het gaat om de signaleringsparameters.

3.4 Het begrip saneren

De keuze om het begrip saneren op te nemen dat toegespitst is op het doel van deze regeling, namelijk het verstrekken van subsidies voor het saneren van een ernstige historische verontreiniging op een bedrijfsterrein, hangt samen met aan de ene kant de veranderingen van de bodemregelgeving in het BAL en aan de andere kant het uitgangspunt om zo veel als mogelijk de bedrijvenregeling beleidsneutraal om te bouwen. Zo blijft het mogelijk om subsidie te kunnen blijven ontvangen voor het aanpakken van – om in oude termen te spreken – een geval van ernstige historische bodemverontreiniging op een bedrijfsterrein op grond van de Wbb, een ernstige historische bodemverontreiniging op een bedrijfsterrein ‘met BUS’¹⁷ en het grondwater.

Het begrip saneren op grond van deze regeling is in feite ‘een optelsom’ van een aantal milieubelastende activiteiten op grond van het BAL. Het gaat om het saneren van de bodem en het graven in de bodem boven de interventiewaarde bodemkwaliteit (met uitzondering van het tijdelijk uitnemen van grond). Het saneren van het grondwater valt ook onder het begrip saneren maar is geen milieubelastende activiteit op grond van het BAL. Omwille van de duidelijkheid is er daarom in deze regeling voor gekozen om grondwater apart op te nemen in de tekst.

Het begrip saneren is in artikel 3 als volgt omschreven:

- a. het beperken of ongedaan maken van de blootstelling aan de ernstige verontreiniging van de bodem of het beperken of ongedaan maken van de ernstige verontreiniging van de bodem;
- b. het graven in een bodem die ernstig verontreinigd is, met uitzondering van het tijdelijk uitnemen van grond als bedoeld in bijlage I, deel A, bij het BAL; of
- c. het saneren van grondwater.

Het aanpakken van een (ernstige) bodemverontreiniging zal na de inwerkingtreding van de Ow vooral nog plaatsvinden in het kader van het geschikt maken van de bodemkwaliteit voor een toekomstige functie. Maar het blijft ook mogelijk om een sanering uit te voeren los van een ontwikkeling. Bijvoorbeeld om de kwaliteit van de bodem te verbeteren vanuit het oogpunt van duurzaamheid of om de waarde van een perceel of de marktwaarde van een bedrijf te verhogen. Op grond van deze regeling is het mogelijk om subsidie te ontvangen voor het beperken of ongedaan maken van een ernstige verontreiniging van de bodem of voor het beperken of ongedaan maken aan de blootstelling aan de ernstige verontreiniging van de bodem. Het betreft de toevoeging van ‘ernstig’ aan de omschrijving van het begrip saneren uit het BAL.

Verder is het – net als op grond van het Bfbb - slechts mogelijk om subsidie te ontvangen voor het geschikt maken van bodemkwaliteit als bedrijfsterrein. Kosten verbonden aan een ander doel van de sanering, bijvoorbeeld het bouwrijp maken van grond, zijn niet subsidiabel.

Het graven in een bodem als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, van deze regeling valt ook onder het begrip saneren zodat het mogelijk is om daarvoor subsidie te ontvangen. Meestal gaat het om het afvoeren van grond. Uitgesloten van deze subsidieregeling is het tijdelijk uitnemen van grond. Het betreft het uitnemen van grond uit de bodem, waarna diezelfde grond weer wordt teruggebracht in de bodem onder dezelfde omstandigheden.

Het lozen van afvalwater maakt in deze subsidieregeling – net als in de Wbb - onderdeel uit van het saneren van de bodem, het graven in de bodem en het saneren van het grondwater. Afvalwater is immers altijd afkomstig van saneren, graven of een grondwatersanering. Het blijft daarom (nog steeds) mogelijk om voor het lozen van afvalwater subsidie te ontvangen, zij het dat het onderdeel uitmaakt van een sanering. Het staat los van het feit of het lozen van afvalwater in het BAL apart is aangemerkt als een milieubelastende activiteit (bijvoorbeeld het lozen van afvalwater op Rijkswateren, zie artikel 6:56ha van het BAL) of dat het lozen van afvalwater in het BAL niet is aangemerkt als een milieubelastende activiteit (bijvoorbeeld het lozen op regionale wateren).

3.5 De indieningsvereisten in het kader van de aanvraag tot subsidieverlening en de aanvraag tot subsidievaststelling

¹⁷ Besluit uniforme saneringen.

Aanvraag tot subsidieverlening

Door de wijzigingen met betrekking tot bodemverontreinigingen onder de Ow wordt een bodemverontreiniging niet meer beschouwd als een apart traject waarin de overheid beschikkingen neemt. Een beschikking over de ernst van een verontreiniging, een beschikking op het saneringsplan of op het evaluatieverslag zullen daarom onder de Ow niet meer terugkomen. Zulke beschikkingen en ook meldingen op grond van het Besluit uniforme saneringen kunnen daarom geen onderdeel meer uitmaken van de indieningsvereisten die gelden in het kader van de aanvraag tot verlening van de subsidie en de aanvraag tot vaststelling van de subsidie onder het Bfbb.

Om de verbinding te maken tussen deze regeling en het BAL zijn daarom (gedeeltelijk) andere indieningsvereisten opgenomen dan in de bedrijvenregeling. Deze vereisten sluiten goed aan bij de algemene regels en instrumenten die gelden voor de milieubelastende activiteiten. Door zoveel mogelijk gebruik te maken van gegevens die in het bodemspoor op grond van het BAL reeds voorhanden zijn, zullen de administratieve- en bestuurlijke lasten laag blijven. Het betreft de gegevens die beschikbaar zijn in het kader van het graven in de bodem boven de interventiewaarde bodemkwaliteit met uitzondering van de tijdelijke uitname van grond en het saneren van de bodem. Het gaat om gegevens in het BAL die ook worden verstrekt in het kader van de melding van de activiteit en gegevens die worden verstrekt alvorens een aanvang wordt gemaakt met de activiteit.

Voorafgaand aan de activiteiten graven in de bodem of het saneren van de bodem en van het grondwater worden een of meer onderzoeken verricht. De onderzoeken geven (deels) ook inzicht in de kwaliteit van het te lozen afvalwater. Deze beschikbare resultaten van de onderzoeken worden daarom ook ingediend in het kader van de aanvraag om subsidie.

Door de gewijzigde benadering ten opzichte van grondwaterverontreinigingen onder de Ow, is het saneren van een grondwaterverontreiniging geen milieubelastende activiteit op grond van het BAL en gelden er geen algemene rijksregels. Het blijft wel mogelijk om voor het saneren van een grondwaterverontreiniging subsidie te ontvangen.

Een grondwatersanering wordt geregeld in een omgevingsplan als bedoeld in artikel 2.4 van de Ow, een omgevingsverordening als bedoeld in artikel 2.6 van de Ow of een omgevingsvergunning als bedoeld in de artikelen 5.1 of 5.4 van de Ow. De eigenaar of erfpachter van een bedrijfsterrein die het grondwater wil gaan saneren, zal dit doen conform de daarin opgenomen regels of voorschriften.

Van deze regels of voorschriften zoals voorgeschreven door de gemeente of provincie in het kader van het aanpakken van het grondwater wordt door de eigenaar of erfpachter van een bedrijfsterrein die het grondwater wil gaan saneren gebruik gemaakt in het kader van het overleggen van gegevens bij het aanvragen van een subsidie op grond van deze regeling.

Daarnaast kan er sprake zijn van (aanvullende) maatwerkvoorschriften als blijkt dat zulke voorschriften op grond van de specifieke situatie nodig zijn. Maatwerkvoorschriften worden eveneens verstrekt bij het aanvragen van de subsidie.

Verplichtingen subsidieontvanger

Als een activiteit is uitgevoerd, dan dient de subsidieontvanger dat aan te tonen en beschikt hij over de resultaten van de milieukundige begeleiding als sprake is van graven in de bodem boven de interventiewaarde bodemkwaliteit met uitzondering van tijdelijke uitname of een evaluatieverslag volgens BRL SIKB-6000¹⁸ als sprake is van saneren van de bodem. Deze gegevens zijn opgenomen en beschikbaar op grond van het BAL. Als sprake is van (slechts) het saneren van grondwater, dan geldt op grond van deze regeling dat de subsidieontvanger beschikt over een evaluatieverslag volgens BRL SIKB 6000 opgesteld door een milieukundig begeleider. Dit volgt immers niet uit het BAL.

¹⁸ Een BRL is een beoordelingsrichtlijn die door de overheid, opdrachtgevers en opdrachtnemers gezamenlijk worden vastgesteld. In de BRL'en voor bodem zijn eisen opgenomen aan degenen die werkzaamheden in de bodem en de ondergrond verrichten. Het gaat om eisen aan het bedrijf en aan de werknemers (kennis en kunde).

Indien sprake is van een grondwatersanering en/of het lozen van afvalwater op regionale wateren in combinatie met milieubelastende activiteit saneren van de bodem op grond van deze regeling, dan is mogelijk al een evaluatieverslag voorhanden waarin deze onderdelen zijn meegenomen dat kan worden benut in het kader van de vaststelling. Dat verslag dient dan wel te voldoen aan de voorwaarden die gelden op grond van artikel 17, eerste lid, onderdelen b of c. Op basis van onder andere deze gegevens wordt door de subsidieverstrekker aangetoond dat hij de afgesproken prestaties heeft geleverd. Wat anders is in vergelijking met het Bfbb is dat het niet meer nodig is om in het kader van de aanvraag tot vaststelling van de subsidie voor de bodemsanering een evaluatieverslag te overleggen waarop het bevoegd gezag Wbb een beschikking heeft genomen.

3.6 Gebiedsgerichte benadering

Onder de Wbb worden de historische verontreinigingspluimen in het grondwater veelal gebiedsgericht en in samenhang aangepakt volgens de regeling inzake de gebiedsgerichte aanpak van grondwaterverontreiniging. De saneringsplichtige kan zijn verantwoordelijkheid voor de sanering tegen betaling van een afkoopsom overdragen aan de gebiedsbeheerder (of een coördinerend rechtspersoon). Het Bfbb voorziet in de mogelijkheid om bij subsidieverlening rekening te houden met een dergelijke overdracht.

Ook onder de Ow lijkt een gebiedsgerichte benadering geschikt om verontreinigingspluimen te beheren of beheersen. Een of meerdere bestuursorganen kunnen al dan niet gezamenlijk besluiten om hiertoe maatregelen vast te stellen in de vorm van een (onverplicht) programma. Door privaatrechtelijke afspraken kan een bestuursorgaan vervolgens met burgers of bedrijven afspraken maken om deelgenoot te worden van de gebiedsgerichte aanpak. Het lukt (juridisch) echter niet goed om in deze regeling te voorzien in de mogelijkheid om bij de subsidieverlening rekening te houden met overdracht aan een andere partij. Dit is een te onzekere factor. Er is geen sprake meer van een gevalsbenadering en ook geen saneringsplicht. Het subsidiëren van gebiedsgericht beheer kan daarom niet meer onder deze regeling, maar alleen nog voor situaties die onder het overgangsrecht van de Wbb vallen.

In onderhavige regeling blijft het wel mogelijk om de aanpak van grondwaterverontreiniging, behorende bij (oorspronkelijk) een geval van bodemverontreiniging te subsidiëren. Het gaat om individuele situaties. Gelet op de wijzigingen in het stelsel van de Ow met betrekking tot grondwater is het echter niet de verwachting dat er nog veel grondwatersaneringen zullen worden uitgevoerd (met subsidie).

3.7 Deelsaneringen

Door de gewijzigde benadering onder de Ow zal bodemverontreiniging vooral worden aangepakt ter plaatse waar sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling. Er zal geen sprake meer zijn van het aanpakken van een geval van verontreiniging. De gevalsdefinitie komt niet meer terug. Om die reden is het dan ook niet meer nodig om een voorziening op te nemen om een geval van verontreiniging te saneren op verschillende momenten en in afzonderlijke delen. Op grond van de Ow is het mogelijk om delen (van het oorspronkelijke geval van verontreiniging) op verschillende momenten te saneren. Ook blijft het mogelijk om subsidie aan te vragen voor het saneren van delen van de betreffende ernstige verontreiniging. Het recht op subsidie blijft – uitgaande van de (oorspronkelijke) gehele verontreiniging – dan ook behouden.

Bij de aanmelding voor 1 januari 2008 zijn gegevens verstrekt die veelal wel inzicht geven in de gehele verontreiniging en tevens over waar de verontreiniging is gesitueerd. Het gaat om de kadastrale gegevens van het betreffende perceel en om de resultaten van bodemonderzoek op het niveau van een verkennend onderzoek of nader onderzoek.

3.8 Draagkrachtregeling

De draagkrachtregeling is ingesteld om zoveel mogelijk te voorkomen dat ‘overigens gezonde bedrijven’ failliet gaan vanwege een verplichte bodemsanering.¹⁹ In het Bfbb is geregeld dat de overheid de uitvoering van de sanering kan overnemen als de levensvatbaarheid van het bedrijf in gevaar komt door een sanering. Het betreft een aanvullende subsidie bovenop de subsidiemogelijkheden van de bedrijvenregeling. Die mogelijkheid is

¹⁹ Speelt vooral bij de verontreinigingen die veroorzaakt zijn door chemische waterrijen.

ingrijpend voor een bedrijf omdat de overheid 'over neemt'. Bij toepassing van de draagkrachtregeling vergoedt de eigenaar of erfpachter een naar draagkracht te bepalen bedrag. Als voorwaarde geldt dat het bevoegd gezag Wbb moet hebben bepaald dat er sprake is van een geval van ernstige verontreiniging dat spoedig moet worden gesaneerd.

Door de stelselwijziging komt 'het geval van ernstige verontreiniging dat spoedig moet worden gesaneerd' niet meer terug onder de Ow. Ook is er geen sprake meer van een saneringsplicht. Bovendien zijn de spoedlocaties in principe bekend en aangepakt en vallen – indien nog in procedure/aanpak/uitvoering - onder het overgangsrecht van de Aanvullingswet. Voor de gevallen die onder het overgangsrecht vallen, blijft het Bfbb inclusief de draagkrachtregeling van toepassing. Voor situaties die onder deze regeling vallen, kan geen gebruik meer worden gemaakt van de draagkrachtregeling.

4.1 EU-steunkader

De wijzigingen die in deze regeling worden doorgevoerd, zijn nodig vanwege inpassing in het nieuwe stelsel en hebben geen betrekking op de subsidieverstreking en de wijze van berekening van de hoogte van de subsidie zoals destijds met de Europese Commissie is besproken en op grond waarvan de Europese Commissie haar goedkeuring heeft verleend.²⁰ Er wordt niet afgeweken van de hoogte van de subsidiepercentages. Als er niet uitgegaan wordt van de subsidiabele saneringskosten, wordt er uitgegaan van een afgesproken bedrag waarvoor de sanering wordt uitgevoerd (afkoopsom) met een gebiedsbeheerder of rechtspersoon zonder winstoogmerk die voor gezamenlijk sanering zorg draagt. Vanwege efficiency voordelen van een sanering door deze rechtspersonen vallen de saneringskosten altijd lager uit dan de subsidiabele saneringskosten. De door de Europese Commissie goedgekeurde percentages zijn eveneens van toepassing op deze lagere kosten van de sanering.

PM: De regeling is aangemeld bij de Europese Commissie. PM: uitkomsten daarvan.

4.2 Horizonbepaling

Zowel de beoogde afronding van de saneringsoperatie op bedrijfsterreinen als een wijziging van de Comptabiliteitswet 2001 hebben er toe geleid dat met ingang van 1 juli 2017 een vervaldatum is opgenomen in het Bfbb. De wijziging van de Comptabiliteitswet 2001 hield in dat subsidieregelingen uiterlijk met ingang van 1 juli 2017 een vervaldatum moeten bevatten.²¹ Verder is bepaald dat een subsidieregeling in het algemeen maximaal vijf jaar in werking mag zijn (zogenoemde horizonbepaling). Het is echter mogelijk om van die vijf jaar af te wijken, mits de regeling met motieven omkleed aan de Tweede Kamer der Staten Generaal is overgelegd en de Tweede Kamer daarmee instemt. Omdat het – per 1 juli 2017 – gewijzigde Bfbb een langere looptijd heeft dan vijf jaar is het ontwerpbesluit bij brief van 23 mei 2016 overgelegd aan de Tweede Kamer der Staten Generaal.²² De Tweede Kamer heeft tijdens deze voorhang geen opmerkingen gemaakt over dat ontwerpbesluit en de vervaltermijn die in het ontwerpbesluit was opgenomen.

Deze regeling betreft een wetstechnische en noodzakelijke ombouw die verband houdt met de inwerkingtreding van de Aanvullingswet. Er worden geen andere wijzigingen opgenomen dan strikt noodzakelijk. De vervaldatum (1/1/2025) wordt in stand gelaten c.q. niet gewijzigd. Daarnaast is de werkingsduur van deze regeling beperkt en is minder dan vijf jaar. Deze regeling zal in werking treden als het stelsel van de Ow in werking treedt en vervalt op 1/1/2025.

4.3 Administratieve- en bestuurlijke lasten

Door SIRA Consulting is een onderzoek gedaan naar de financiële effecten van deze regeling. Daarbij is (tevens) gekeken naar de wijzigingen van deze regeling ten opzichte van de bedrijvenregeling. De regeldruk als gevolg van deze regeling bedraagt € 2.396.000,-, er is geen kwantificeerbaar verschil met de bedrijvenregeling. De regeldruklasten bestaan volledig uit administratieve lasten, 74% daarvan wordt gevormd door de vaststelling

²⁰ Besluit SA N 520/2001 en Besluit N 85/2005.

²¹ De verplichting van een horizonbepaling is inmiddels opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016.

²² Kamerstukken II 2015–2016, [30 015, nr. 52](#).

van de subsidies. De bestuurlijke lasten bedragen € 782.000,- . Ook hier is er geen kwantificeerbaar verschil met de bedrijvenregeling. Het vaststellen van de subsidie levert voor overheden het grootste deel van de kosten op, namelijk 83%.

ATR: pm

4.4 Consultatie

Deze regeling heeft van **pm** tot en met **pm** opengestaan voor internetconsultatie. Daarop zijn pm reacties ontvangen. PM: uitkomsten van de consultatie.

Artikelsgewijs

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

Waar relevant zijn de definities van het Bfbb en de Rfbb overgenomen. Daarnaast zijn definities opgenomen van 'grondwatersanering', 'omgevingsplan', 'omgevingsvergunning' en 'omgevingsverordening'. Dit zijn de begrippen uit de Omgevingswet en er wordt derhalve naar die wetgeving verwezen.

Het begrip subsidiabele saneringskosten is grotendeels identiek aan dat in het Bfbb. Net als in het Bfbb het geval is, zijn samenloopkosten niet subsidiabel.

De richtsnoeren staatssteun ten behoeve van milieubescherming en energie 2014-2020 (Pb C 200/01 van 28 juni 2014) zijn bij mededeling van de Europese Commissie verlengd tot en met 31 december 2022 (Pb C 2020/C 224/02 van 9 juli 2020).

Artikelen 2 en 4 Ernstige verontreiniging en reikwijdte

Er wordt alleen subsidie verleend voor de aanpak van ernstige verontreinigingen. Artikel 2 bepaalt wanneer er sprake is van ernstige verontreiniging. Bij de omschrijving daarvan is aangesloten bij de begrippen uit de Ow. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat grondwater onderdeel uitmaakt van de bodem.

In artikel 4 is geregeld dat een sanering van situaties, bedoeld in artikel 3.1 van de Aanvullingswet (overgangsrecht) en van een bodemverontreiniging met asbest niet in aanmerking komt voor subsidie.

Artikel 3 Saneren

Bij de definitie van saneren is aangesloten bij de definitie van saneren van de bodem van het BAL. Ingevolge dat besluit zijn er twee aanpakken van saneren: afdekken of afgraven (verwezen zij naar de artikelen 4.1240, 4.1241 en 4.1242 van genoemd besluit).

Artikel 5 Doel

Het doel van deze regeling is het stimuleren van het saneren van ernstige verontreinigingen van bedrijfsterreinen. Uit de regeling vloeit voort dat het gaat om ernstige historische verontreinigingen. Dat betekent dat de verontreiniging voor 1975 moet zijn ontstaan. In geval van cofinanciering betreft het verontreinigingen die geheel veroorzaakt zijn voor 1987. Het voorgaande is overeenkomstig het Bfbb.

Artikel 6 Subsidieplafond

Zoals in het algemeen deel is aangegeven, volgt uit de Kaderwet dat bij subsidieregelingen een subsidieplafond wordt ingesteld. De minister zal jaarlijks in de Staatscourant het nog beschikbare budget publiceren. Aangezien net als onder het Bfbb het geval is, de gemeenten waaraan de uitvoering van deze regeling wordt gedelegeerd, de ontvangen subsidieaanvragen bij de minister melden alvorens zij op die aanvraag kunnen beslissen, heeft de minister zicht op de het beschikbare budget. Daarnaast dienen de gemeenten jaarlijks uiterlijk op 31 maart na het kalenderjaar waarover de bijdrage wordt gevraagd een aanvraag tot het verstrekken van een bijdrage ter vergoeding van subsidies en betaling van voorschotten aan derden bij de minister in. In de praktijk wordt een subsidie door de desbetreffende gemeente verleend c.q. vastgesteld onder voorbehoud van instemming door de minister. Deze werkwijze wordt in het delegatiebesluit opgenomen.

Het subsidieplafond geldt voor alle activiteiten waarvoor op grond van deze regeling een subsidie kan worden aangevraagd: saneringen door eigenaren of erfpachters van een bedrijfsterrein, het collectief saneren van bedrijfsterreinen door een rechtspersoon zonder winstoogmerk en cofinanciering als bedoeld in artikel 21, derde lid, van deze regeling, exploitatielasten van rechtspersonen zonder winstoogmerk en activiteiten op het gebied van onderzoek en sanering, zoals kennisontwikkeling en kennisoverdracht. De wijze van verdelen van het Kaderbesluit is niet van toepassing op per boekjaar verstrekte subsidies, i.c. de exploitatiesubsidie. Echter, gezien het vereiste in de Kaderwet dat voorzien moet worden in een subsidieplafond, is het tevens noodzakelijk om de verdeling daarvan ook voor de exploitatiesubsidies te regelen. De wijze van verdeling van het voor deze regeling beschikbare subsidiebedrag is op volgorde van binnenkomst van de aanvragen. Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat het beschikbare plafond ook van toepassing is op subsidieaanvragen die zijn gedaan voor de vervaldatum van deze regeling, maar waarover na die datum nog een besluit moet worden genomen.

Hoofdstuk 2 Subsidie eigenaren en erfpachters bedrijfsterrein

Artikel 7 Subsidie voor eigenaren en erfpachters

In artikel 7 is vastgelegd dat eigenaren of erfpachters van een ernstig verontreinigd bedrijfsterrein in aanmerking komen voor subsidie indien zij dat terrein zelf saneren. Hiertoe zal veelal een opdracht aan een aannemer worden gegeven. Artikel 7 komt grotendeels overeen met artikel 9 van het Bfbb, met dien verstande dat het hier niet meer gaat om een geval van ernstige verontreiniging.

Artikel 8 Subsidievoorwaarden

De voorwaarden verbonden aan het kunnen verkrijgen van een subsidie zijn grotendeels gelijk aan die van het Bfbb. Zo moet ook nu de minister hebben vastgesteld dat, en voor welk deel, de verontreiniging voor 1 januari 1975 is veroorzaakt. De vaststelling van de ouderdom geschiedt op basis van bijlage 1 bij deze regeling. Er is niet vastgelegd wanneer de vaststelling van de ouderdom gedaan moet worden. Aangezien het ouderdomsvereiste een belangrijke subsidievoorwaarde is, zal dit veelal worden gedaan voordat de subsidieaanvraag wordt gedaan. Een andere subsidievoorwaarde is dat, net als in de bedrijvenregeling het geval is, voor 1 januari 2008 bij de minister gemeld is dat er een subsidieaanvraag zal worden ingediend. De voorwaarde van aanmelding houdt verband met het inzichtelijk krijgen van het aantal ernstige verontreinigingen en de omvang daarvan. Die aanmelding is gedaan op grond van artikel 12 van het Bfbb. De aanmelder heeft op grond van dat artikel een bericht van ontvangst gekregen met daarin de datum van ontvangst van de aanmelding. Indien er geen of geen tijdige aanmelding is gedaan, wordt de aanvraag tot subsidieverlening afgewezen. Dit volgt uit artikel 11 van het Kaderbesluit. De minister zal tevens nagaan of de gegevens, bedoeld in artikel 8, derde lid, onderdeel c, daadwerkelijk beschikbaar zijn. Als dat niet zo is, krijgt de subsidieaanvrager de mogelijkheid om zijn aanvraag aan te vullen. De aanvraag zal buiten behandeling worden gelaten indien die gegevens niet binnen de gestelde termijn zijn verstrekt.

De eigendom of de erfpacht moet zijn verworven voor 1 januari 1995. In eerste instantie zal deze eis de subsidieaanvrager betreffen. Het is echter niet goed mogelijk om dat als voorwaarde op te nemen. Het kan immers zijn dat voordat een concrete subsidieaanvraag is gedaan, maar na de hiervoor bedoelde melding, de grond is verkocht of aan een ander is verpacht. In dat geval kan die eigenaar of erfpachter voor subsidie in aanmerking komen, mits de eerdere verwerving van voor 1 januari 1995 dateert en aan de overige eisen van artikel 8, eerste lid, voldoet. Dat is geregeld in het derde lid van dat artikel.

Naar verwachting zal het merendeel van de subsidieaanvragen worden afgehandeld op grond van het overgangsrecht van de Aanvullingswet en zal tussen de 10 en 20 procent van de subsidieaanvragen worden gedaan op grond van deze regeling.

Het belangrijkste verschil met de subsidievoorwaarden van het Bfbb is dat er geen saneringsplan of een BUS-melding verstrekt hoeft te worden. Deze instrumenten bestaan immers alleen nog op grond van het overgangsrecht van de Ow. In plaats daarvan is aangesloten bij de eisen van de milieubelastende activiteiten 'saneren bodem' en 'graven in de bodem boven de interventiewaarde' uit het BAL. Saneren kan bestaan uit een van deze activiteiten of uit een combinatie daarvan. Afhankelijk daarvan moeten alleen de desbetreffende gegevens worden verstrekt of alle gegevens (zie hierna). Om voor subsidie in aanmerking te komen, moeten de

volgende gegevens uiterlijk op 31 december 2023 zijn verstrekt. Indien het gaat om graven boven de interventiewaarde, bedoeld in het BAL:

- de onderzoeken, bedoeld in paragraaf 5.2.2 van het BAL;
- gegevens over de ontgraving, aangeduid op een kaart en op een dwarsprofiel;
- het bodemvolume in kubieke meters waarbinnen de activiteit wordt verricht;
- de verwachte hoeveelheid terug te plaatsen grond in kubieke meters; en
- de verwachte hoeveelheid af te voeren grond per partij als bedoeld in artikel 4.1230 van het Besluit activiteiten leefomgeving in kubieke meters;

En worden gegevens en bescheiden verstrekt over:

- de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht;
- de verwachte datum van het begin van de activiteit;
- de verwachte duur van de activiteit; en
- de aanleiding en het doel van de activiteit.

Dit zijn de eisen, gesteld in de artikelen 4.1225, tweede lid, en 4.1226, eerste lid, van het BAL.

Indien het gaat om sanering van de bodem moeten de volgende gegevens worden verstrekt:

- de onderzoeken, bedoeld in paragraaf 5.2.2 van het BAL;
- de keuze voor een van de saneringsaanpakken, bedoeld in artikel 4.1241 of 4.1242 van het BAL;
- bij een saneringsaanpak als bedoeld in artikel 4.1241 van het BAL: een omschrijving van de saneringsaanpak, waaronder in ieder geval:

1°. het type afdeklaag, bedoeld in artikel 4.1241 van het BAL;

2°. de situering van de afdeklaag aangeduid op een kaart en op een dwarsprofiel;

3°. als grond wordt herschikt: de hoeveelheid grond die ten hoogste wordt afgevoerd of herschikt in kubieke meters; en

4°. als grond wordt herschikt: de situering van de herschikte grond op een kaart;

- in geval van een saneringsaanpak als bedoeld in artikel 4.1242 van het BAL: een omschrijving van de saneringsaanpak, waaronder in ieder geval:

1°. gegevens over de ontgraving aangeduid op een kaart en op een dwarsprofiel;

2°. het bodemvolume waarin de werkzaamheden plaatsvinden;

3°. de hoeveelheid af te voeren grond per kwaliteitsklasse als bedoeld in artikel 29 van het Besluit bodemkwaliteit 2021 in kubieke meter; en

4°. een aanduiding van de waarde voor de bodemfunctieklasse, bedoeld in artikel 4.1242 van het BAL;

- als de bodem is verontreinigd met vluchtige stoffen een omschrijving van de maatregelen om uitdamping van vluchtige stoffen tegen te gaan, bedoeld in artikel 4.1245 van het BAL; en

f. als afvalwater wordt geloosd: de lozingsroutes.

En worden gegevens en bescheiden verstrekt over:

- de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht; en
- de verwachte datum van het begin van de activiteit.

Dit zijn de eisen, gesteld in de artikelen 4.1236, tweede lid, en 4.1237, eerste lid, van het BAL.

Het gaat bij het voorgaande om de gegevens en niet om het doen van een melding als bedoeld in het BAL aan het bevoegd gezag dat met een sanering zal worden gestart.

Indien er sprake is van een grondwatersanering moeten de eventuele voor die sanering geldende regels in een omgevingsverordening of omgevingsplan, alsmede de gestelde vergunningvoorschriften of maatwerkvoorschriften worden verstrekt.

Artikel 9 Subsidieaanvraag door eigenaren en erfpachters

Eerste lid

De voorwaarden om voor subsidie in aanmerking te komen, zijn grotendeels identiek aan de voorwaarden van het Bfbb en de Rfbb.

Een saneringsplan en een BUS-melding komen in de Ow niet meer voor. Er is daarom voor de te overleggen informatie en gegevens aansluiting gezocht bij het BAL. Voor grondwatersanering is aangesloten bij de omgevingsvergunning, het omgevingsplan, de vergunningvoorschriften en de maatwerkvoorschriften. Zie ook de toelichting op artikel 8.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de kopie van de koopovereenkomst, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, een door een notaris gewaarmerkte kopie moet zijn.

Voor een toelichting op het eerste lid, onderdeel g, wordt verwezen naar hoofdstuk 2.9.

Derde lid

Het tweede lid is grotendeels identiek aan artikel 9, tweede lid, van de Rfbb.

Artikel 10 Afwijzingsgronden

Het Kaderbesluit bevat in de artikelen 11 en 12 de gronden voor afwijzing van een subsidieaanvraag. Artikel 13 van genoemd besluit biedt de mogelijkheid andere afwijzingsgronden vast te stellen. Daarvan wordt gebruik gemaakt in artikel 10 van deze regeling. Dit is onverminderd het Kaderbesluit. De afwijzingsgronden van artikel 10 zijn grotendeels identiek aan die van artikel 15 van het Bfbb. Onderdeel a is aangepast aan de terminologie en systematiek van de Ow. Kern van dat onderdeel is, dat er slechts eenmaal een subsidie wordt verleend voor dezelfde verontreiniging, ook als de functie van het (bedrijfs)terrein later wijzigt. Het is overigens wel mogelijk om in delen te saneren, verwezen zij naar hoofdstuk 3.7 van het algemeen deel. Onderdeel b regelt dat er slechts één subsidiestroom is en is gericht op het voorkomen van stapeling van subsidiestromen. In onderdeel c is vastgelegd dat op het moment van beslissing omtrent de verlening van de subsidie nog niet mag zijn begonnen met de sanering. Reden hiervan is dat indien al is begonnen voordat de zekerheid van subsidieverkrijging is verkregen, de subsidie geen overwegende betekenis heeft in de beslissing tot de uitvoering van de sanering. De controle of er al dan niet al is gestart met de uitvoering van de sanering geschiedt aan de hand van de meldplicht die voor het graven in de bodem (boven de interventiewaarde) en voor het saneren van de bodem op grond van het BAL geldt (artikel 4.1220 resp. 4.1235 van het BAL). Bij de beoordeling of een situatie als bedoeld in onderdeel c aan de orde is, zal gecontroleerd moeten worden of die melding is gedaan.

Artikel 11 Inhoud beschikking subsidieverlening

De saneringswerkzaamheden moeten in ieder geval uiterlijk op 31 december 2029 zijn afgerond. Deze verplichting moet worden opgenomen in de beschikking tot subsidieverlening. De saneringswerkzaamheden zullen naar verwachting eerder zijn afgerond, aangezien de aanvraag tot subsidievaststelling tevens uiterlijk op 31 december 2029 moet zijn ingediend. Het is echter wel mogelijk dat zowel de afronding van de werkzaamheden als de indiening van de aanvraag tot subsidievaststelling op genoemde datum plaatsvinden. Mocht de aanvraag na die datum worden ingediend, dan kan de subsidie niet conform deze regeling worden vastgesteld. Op grond van artikel 4.44 van de Awb kan indien na afloop van de termijn de subsidieaanvraag niet is ingediend, de minister een termijn stellen waarbinnen de aanvraag moet zijn ingediend. Indien de aanvraag na afloop van die termijn niet is ingediend, kan de subsidie ambtshalve worden vastgesteld. De minister is dan bevoegd om een schatting te maken van de kosten van de gesubsidieerde activiteiten, die lager kan uitpakken dan vaststelling op basis van een ingediende aanvraag.

Artikel 12 Voorschotten

Voor de toelichting hierop, wordt verwezen naar hoofdstuk 2.9 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikelen 13, 14 en 15 Hoogte subsidie, begrip verwerving en verhoging subsidie

Artikel 13 is grotendeels identiek aan artikel 17, eerste tot en met zevende lid, van het Bfbb en is waar nodig aangepast aan het stelsel van de Ow. De regels die op het achtste lid van dat artikel zijn gebaseerd inzake de saneringskostenposten die in aanmerking komen voor subsidiabele saneringskosten uit de Rfbb, zijn in deze regeling opgenomen in artikel 1 (definitie van subsidiabele kosten).

Gebiedsgericht beheer en gedeeltelijke overdracht van een sanering zullen – onder deze regeling - niet meer plaatsvinden. Er hoeven derhalve geen regels te worden gesteld over de hoogte van subsidies voor die situaties. De artikelen 14 en 15 zijn identiek aan de artikelen 18 respectievelijk 19 van het Bfbb.

Artikel 16 Gegevensverstrekking bij wijziging manier van saneren

Bij de subsidieaanvraag moet worden aangegeven hoe de sanering zal plaatsvinden. Als die op een andere wijze wordt verricht, moet de subsidieontvanger onverwijld de gewijzigde gegevens bij de minister melden. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat op grond van het BAL ingeval van een wijziging van de aanpak van de milieubelastende activiteit saneren van de bodem of de milieubelastende activiteit graven in bodem

met een kwaliteit boven interventiewaarde bodemkwaliteit, die werkzaamheden pas mogen worden verricht nadat melding van die wijziging is gedaan bij het bevoegd gezag.

Artikel 17 Verplichtingen subsidieontvanger

Eerste lid

De subsidieontvanger moet op een vooraf bepaalde wijze kunnen aantonen dat aan de verplichtingen verbonden aan de subsidie is voldaan. Daartoe beschikt hij over de in de leden a tot en met d genoemde stukken. Er is geen sprake meer van het overleggen van een verslag als bedoeld in de Wbb bij de aanvraag tot vaststelling van de subsidieontvanger. Een dergelijk verslag past ook niet in de uitgangspunten van 'high trust'. Het is echter wel van belang om te kunnen nagaan dat de beoogde sanering waarvoor subsidie is aangevraagd, is uitgevoerd. Daarom is in artikel 17 geregeld dat de subsidieontvanger beschikt over de resultaten van de milieukundige begeleiding, dan wel het evaluatieverslag, bedoeld in artikel 4.1246 van het BAL, dan wel een evaluatieverslag volgens BRL SIKB 6000 van de milieukundige processturing en milieukundige verificatie van de uitgevoerde grondwatersanering. Welk verslag benodigd is, is afhankelijk van de aard van de sanering.

Tweede en derde lid

Op grond van de Rfbb moeten bij de aanvraag tot vaststelling van de subsidie offertes van aannemers worden gevoegd. Een dergelijke eis past echter niet in het uitgangspunt van *high trust* bij de eerste en tweede categorie subsidies (verwezen zij naar hoofdstuk 2.4). Het is echter wel van belang dat, indien nodig, er afdoende informatie is om te kunnen beoordelen dat aan de subsidieverplichtingen is voldaan. Daarom moet de subsidieontvanger ook de ontvangen offertes voor de sanering kunnen overleggen. Dit is ongeacht het gevraagde subsidiebedrag. Indien de netto saneringskosten in totaal op maximaal € 50.000,- worden geraamd, moeten er twee offertes zijn gevraagd. Als die raming hoger ligt, moeten er drie offertes zijn gevraagd. Door het hanteren van deze grenswaarde, worden de administratieve lasten beperkt gehouden. Indien niet wordt gekozen voor de goedkoopste offerte, moet dat schriftelijk gemotiveerd worden. De in artikel 17 bedoelde stukken moeten worden versterkt indien daarom wordt gevraagd. Dit zal gebeuren in het kader van steekproefgewijze controles.

Artikel 18 Subsidievaststelling

De aanvraag tot subsidievaststelling moet uiterlijk voor 1 januari 2030 zijn ingediend. Dit is ook onder het Bfbb het geval. Een aanvraag tot een beschikking tot subsidievaststelling betreft subsidies die vallen in de tweede en derde categorie. Na een aanvraag tot subsidie van de eerste categorie volgt op grond van het Kaderbesluit immers hetzij directe vaststelling, hetzij ambtelijke vaststelling van het subsidiebedrag.

In artikel 18, tweede lid, van deze regeling is bepaald dat afschriften van de facturen van de aannemers verstrekt moeten worden bij de aanvraag tot subsidievaststelling. Hiervoor is gekozen vanwege de aard van bodemsaneringen. Het is anders dan bij andere activiteiten waarvoor subsidie kan worden verkregen waarbij het bij het aanpakken van de bodem niet altijd zichtbaar is of en hoe de bodem is gesaneerd. De facturen mogen niet worden gebruikt als controle op de gedane uitgaven en als reden om de verleende subsidie naar beneden bij te stellen. Het derde lid van artikel 18 bepaalt welke stukken verder bij de aanvraag moeten worden ingediend indien het een subsidie van € 125.000,- of meer betreft. Dit betreft onder meer de in onderdeel a bedoelde financiële verantwoording en een accountantsverklaring.

Op grond van artikel 24, derde lid, van het Kaderbesluit moet indien het een subsidie van de tweede of derde categorie betreft een verslag worden verstrekt omtrent het verloop, de uitvoering en de resultaten van de saneringsactiviteit waaruit blijkt dat de subsidieontvanger aan de verplichtingen heeft voldaan.

Ingevolge artikel 18, vierde lid, van deze regeling stelt de minister geen digitaal middel beschikbaar voor het indienen van de aanvraag tot een beschikking tot subsidievaststelling. De uitvoering van deze regeling zal worden gedaan door de bestuursorganen van de gemeenten aan wie de uitvoering van – onderdelen van – deze regeling zal worden gedelegeerd. Het is aan hen om, met in achtneming van het Kaderbesluit, te bepalen welke bescheiden er eventueel verder verstrekt moeten worden.

Artikel 19 Betaling subsidiebedrag

Dit artikel regelt wanneer het subsidiebedrag betaald wordt. Dat is binnen acht weken nadat de beschikking tot subsidievaststelling overeenkomstig de Awb is bekendgemaakt. Deze termijn is overeenkomstig het Bfbb, artikel 4:87, tweede lid, van de Awb biedt daartoe de mogelijkheid.

Hoofdstuk 3 Collectieve saneringen

Artikel 20 Subsidie voor rechtspersoon zonder winstoogmerk

Op grond van dit artikel kunnen rechtspersonen die zorg dragen voor collectieve saneringen daarvoor een subsidie krijgen. Om voor subsidie in aanmerking te komen, mag die rechtspersoon geen winstoogmerk hebben. Het kan een rechtspersoon zijn die op grond van artikel 30 Bfbb als coördinerend bewindspersoon is aangewezen of een rechtspersoon die voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in de onderdelen a tot en met d van artikel 23 van deze regeling. Commerciële saneringsbedrijven vallen niet onder dit artikel. De – beoogde – rechtspersoon moet kunnen aantonen dat zij over gedegen kennis van (bodem)sanering en van de desbetreffende branche beschikt, zodat goede en betrouwbare instanties kunnen worden ingeschakeld. De rechtspersoon moet een overeenkomst hebben met de eigenaar of de erfpachter van het te saneren bedrijfsterrein, zodat voor alle betrokkenen duidelijk is dat de rechtspersoon bevoegd is om de sanering uit te voeren en te coördineren. Het gaat immers om het verrichten van activiteiten op en in andermans eigendom. Bij de beschikking tot het verlenen van subsidie voor collectieve saneringen kan de minister voorwaarden aan de desbetreffende rechtspersoon opleggen.

Artikel 21 Subsidievoorwaarden voor collectieve saneringen

De rechtspersoon zonder winstoogmerk geeft in geval van collectieve sanering een korting aan de eigenaar of de erfpachter van het te saneren bedrijfsterrein. Het artikel regelt verder de voorwaarden voor het kunnen verkrijgen van een subsidie voor collectief saneren, alsmede voor de zgn. cofinanciering (derde lid). Die voorwaarden komen voor het merendeel overeen met die van de artikel 11a van het Rfbb. Het vereiste in dat artikel dat er een saneringsplan of een BUS-melding moet zijn gedaan, komt uiteraard niet terug in de huidige regeling. In plaats daarvan moeten de in het eerste lid, onderdeel d, bedoelde gegevens worden verstrekt. In het zesde lid wordt verwezen naar de de minimisverordening. Deze is relevant voor de saneringen, bedoeld in het vierde lid. De rechtspersoon zonder winstoogmerk moet aan de eigenaar of erfpachter een verklaring omtrent de minimissteun vragen.

Op grond van verordening (EU) 2020/972 van de Europese Commissie van 2 juli 2020 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1407/2013 wat betreft de verlenging ervan en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 651/2014 wat betreft de verlenging ervan en desbetreffende aanpassingen (PbEU 2020, L 215), geldt de de minimisverordening tot en met 31 december 2023. Indien die verordening na die tijd wordt vervangen door een andere verordening, dan geldt die nieuwe verordening ingevolge het zesde lid.

Artikel 22 Saneringskosten

Dit artikel is identiek aan artikel 11b van de Rfbb.

Artikel 23 Aanvraag subsidie collectief saneren

De termijn voor het indienen van een aanvraag voor subsidie voor collectieve sanering en de gegevens die daarbij verstrekt moeten worden, zijn geregeld in artikel 23. Dit is identiek aan artikel 32 van het Bfbb. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de verplichtingen van de subsidieontvanger omtrent een deugdelijke administratie en de bewaarplicht in artikel 19 van het Kaderbesluit zijn geregeld. De bewaarplicht is op grond van dat artikel vijf jaar. Ingevolge artikel 19, derde lid, van het Kaderbesluit zijn genoemde verplichtingen niet van toepassing indien de subsidie minder dan € 125.000,- bedraagt. In dat geval moet de subsidieontvanger tot vijf jaar na de datum van de beschikking tot subsidievaststelling over de gegevens beschikken die nodig zijn om aan te tonen dat de sanering is verricht. Die gegevens moeten op verzoek van de minister worden verstrekt.

Artikel 24 Afwijzingsgronden

Ook in geval van collectieve sanering kan een subsidie alleen worden verkregen indien nog niet is gestart met de desbetreffende sanering. De subsidie zal ook worden geweigerd indien er reeds op grond van het Bfbb of uit

anderen hoofde subsidie is verkregen. De rechtspersoon zonder winstoogmerk moet er derhalve voor zorg dragen dat dergelijke gevallen niet in de subsidieaanvraag zijn opgenomen.

Artikel 25 Vaststelling subsidie collectief saneren

Het Kaderbesluit regelt in artikel 24 de aanvraag tot vaststelling van een subsidie. Die aanvraag moet binnen dertien weken na afloop van de saneringsactiviteiten zijn ingediend. Voor subsidies van € 25.000,- en meer moet in ieder geval een verslag worden verstrekt waarin wordt ingegaan op het verloop, de uitvoering en de resultaten van de uitgevoerde sanering. Uit dat verslag moet blijken dat de subsidieontvanger voldaan heeft aan zijn verplichtingen.

Indien de aanvraag tot vaststelling een subsidie van € 125.000,- of meer betreft, moet tevens een financieel verslag worden verstrekt en een verklaring van getrouwheid van een accountant. Het financiële verslag moet zijn opgebouwd overeenkomstig de begroting die is verstrekt bij de aanvraag tot subsidieverlening. Dit is identiek aan artikel 34, tweede en derde lid, van het Bfbb.

Artikel 25 van het Kaderbesluit bepaalt dat de minister binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag tot subsidievaststelling de beschikking tot subsidievaststelling geeft.

Hoofdstuk 4 Exploitatielasten

Artikel 26 Subsidie voor exploitatielasten

De rechtspersoon zonder winstoogmerk die subsidie heeft gekregen voor collectieve saneringen op grond van deze regeling, maakt daarvoor ook exploitatiekosten. Die rechtspersoon kan een subsidie ten behoeve van de exploitatiekosten krijgen. Hierop is afdeling 4.2.8 van de Awb (per boekjaar verstrekte subsidies) van toepassing. Artikel 26 is identiek aan artikel 35 van het Bfbb.

Artikel 27 Beslistermijn aanvraag exploitatiesubsidie

In artikel 27 is geregeld dat de minister binnen dertien weken beslist op een subsidieaanvraag. Die termijn kan worden verlengd met ten hoogste dertien weken. Dit artikel is identiek aan artikel 37, eerste en tweede lid, van het Bfbb.

Artikel 28 Afwijzingsgrond exploitatiesubsidie

De rechtspersoon zonder winstoogmerk kan tevens een op grond van artikel 30 van het Bfbb aangewezen coördinerende rechtspersoon zijn. Het is niet de bedoeling dat dan een dubbele exploitatievergoeding wordt verleend. Artikel 28 van deze regeling voorziet daarin.

Artikel 29 Beslistermijn vaststelling exploitatiesubsidie

In artikel 29 is bepaald dat de minister binnen dertien weken beslist op een aanvraag tot vaststelling van een exploitatiesubsidie. Tevens is daarin geregeld welke documenten bij die aanvraag verstrekt moeten worden. Dit is identiek aan artikel 37 van het Bfbb.

Hoofdstuk 5 Overige subsidiabele bodemsaneringsactiviteiten

Artikel 30 Subsidie voor andere bodemsaneringsactiviteiten

Het is mogelijk om voor andere activiteiten dan saneringen een subsidie te verkrijgen. Het betreft dan activiteiten op het gebied van onderzoek en sanering zoals kennisontwikkeling, kennisoverdracht en nazorg en beheer.

Hoofdstuk 6 Slotbepalingen

Artikel 31 Inwerkingtreding en horizonbepaling

Deze regeling treedt inwerking op het tijdstip waarop de Aanvullingswet van kracht wordt. Op dat moment zijn het Bfbb en de Rfbb alleen nog van toepassing op de situaties die onder het overgangsrecht van artikel 3.1 van de Aanvullingswet vallen. Deze regeling bevat de grondslag voor het verlenen van subsidie voor overige saneringen van ernstig vervuilde bedrijfsterreinen mits aan de voorwaarden van deze regeling wordt voldaan.

Deze regeling vervalt, net als het Bfbb, met ingang van 1 januari 2025. Ze blijft daarna wel van toepassing op subsidies die voor die datum zijn aangevraagd.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

S. van Veldhoven - Van der Meer